

RESİMLERLE İNSANLIK TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ

ORTA ÇAĞ II
Derebeylik dönemi
ve Haçlı seferleri

KARACAN

ORTA ÇAĞ II Derebeylik dönemi ve Haçlı seferleri

23

KARACAN RESİMLERLE İNSANLIK TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ

Copyright: Daniel Mallo-Editorial Palsa S.A., Mexico
Türkiye'de Yayın Hakkı: KARACAN YAYINLARI/ONK

Karacan Yayınları A.Ş. adına sahibi: **ALİ KARACAN**
Sorumlu Genel Yayın Yönetmeni: **ALİ SAYDAM**
Mali Koordinatör: **ÖZHAN KÜÇÜKTOPUZLU**
Teknik Koordinatör: **OĞUZ DEMİRCİOĞLU**

Yazı İşleri Müdürü: **ERCAN ALTAZLI**
Yazı İşleri Yardımcısı: **DENİZ DAĞDELEN**
Danışma Kurulu: **Prof. Dr. TAHSİN YAZICI, Doç. Dr. Ali İHSAN GENCER, Doç. Dr. MEHMET ÖZSAİT, Doç. Dr. İSMET MİROĞLU, PAUL MANDRİNİ, ALBERTO CABADO, EUGENİO ZOPPI**

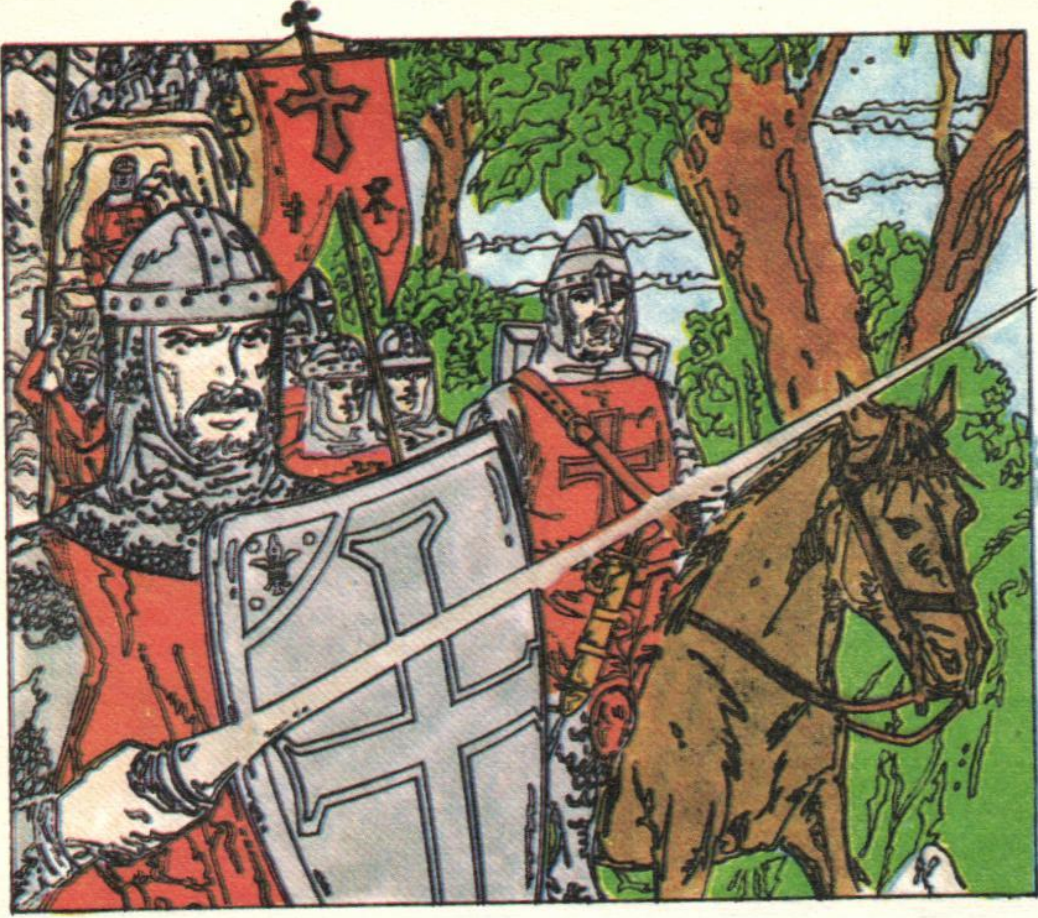
Teknik Yönetmen: **ERTAN GÖKEMRE**
Teknik Müdür: **NURETTİN ÖZAKSEL**
Teknik Müdür Yardımcısı: **M. SABİT UÇUK**
İlan ve Halkla İlişkiler Müdürü: **ESER NOYAN**
Satış Müdürü: **ALİ ALPASLAN**

Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı,
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın
20.2.1984 tarih ve 01771 sayılı kararı ve ek
3.4.1984 tarih ve 2152 sayılı kararı ile ilk 5
sayısı özellikle ilkokul 4. ve 5. sınıf öğrenci-
leri ile ortaokul öğrencilerine tavsiye edil-
miş olup, bu sayısı da onaya sunulmuştur.

Renk Ayrımı: **ÇALI GRAFİK**
Baskı: **HÜRRİYET OFSET A.Ş. HALKALI/İSTANBUL**
Kapak Baskısı: **NADİR BASİMEVİ**

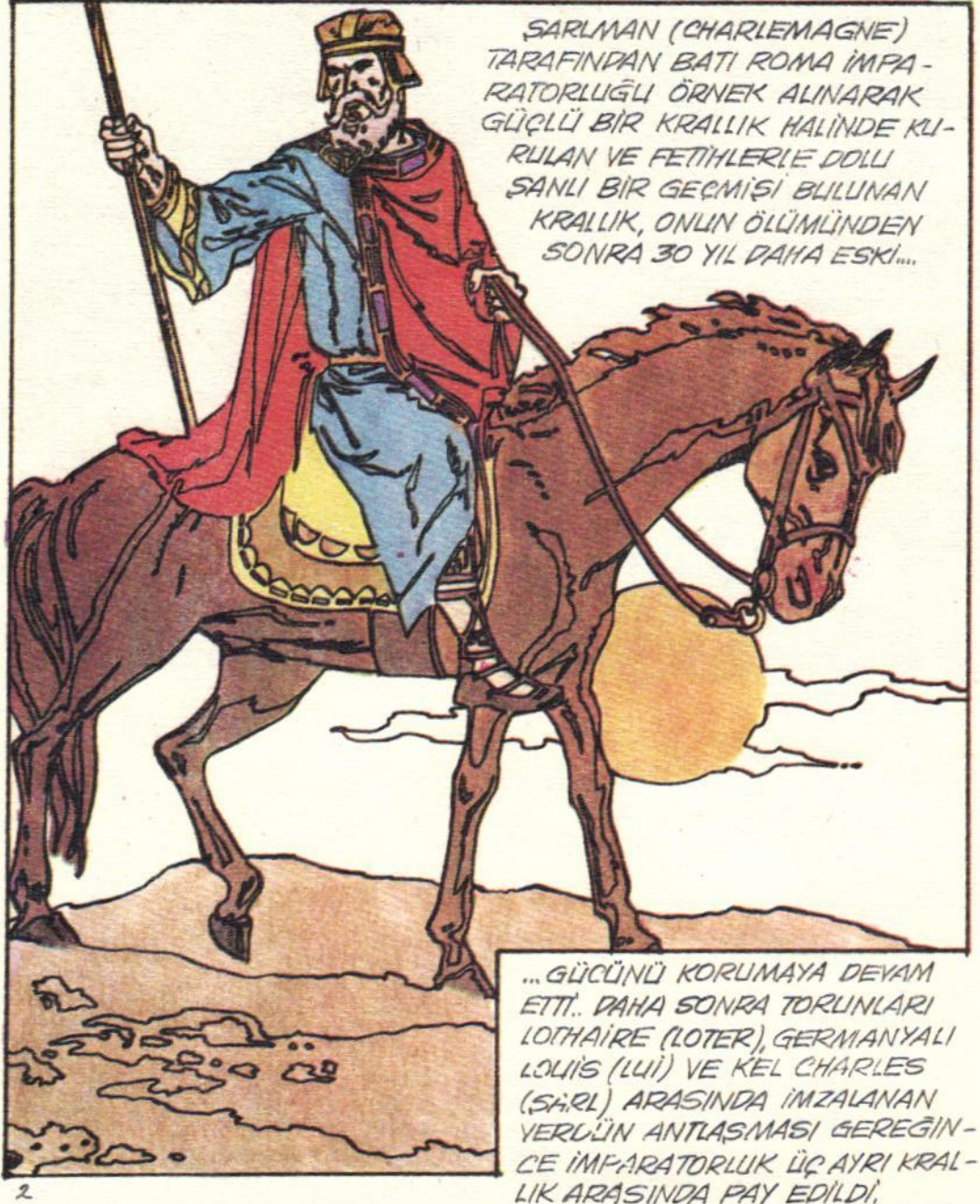
Adres: **KARACAN YAYINLARI, Basın Sarayı, Cağaloğlu/İstanbul**
Tel: 527 00 34 - 526 69 00

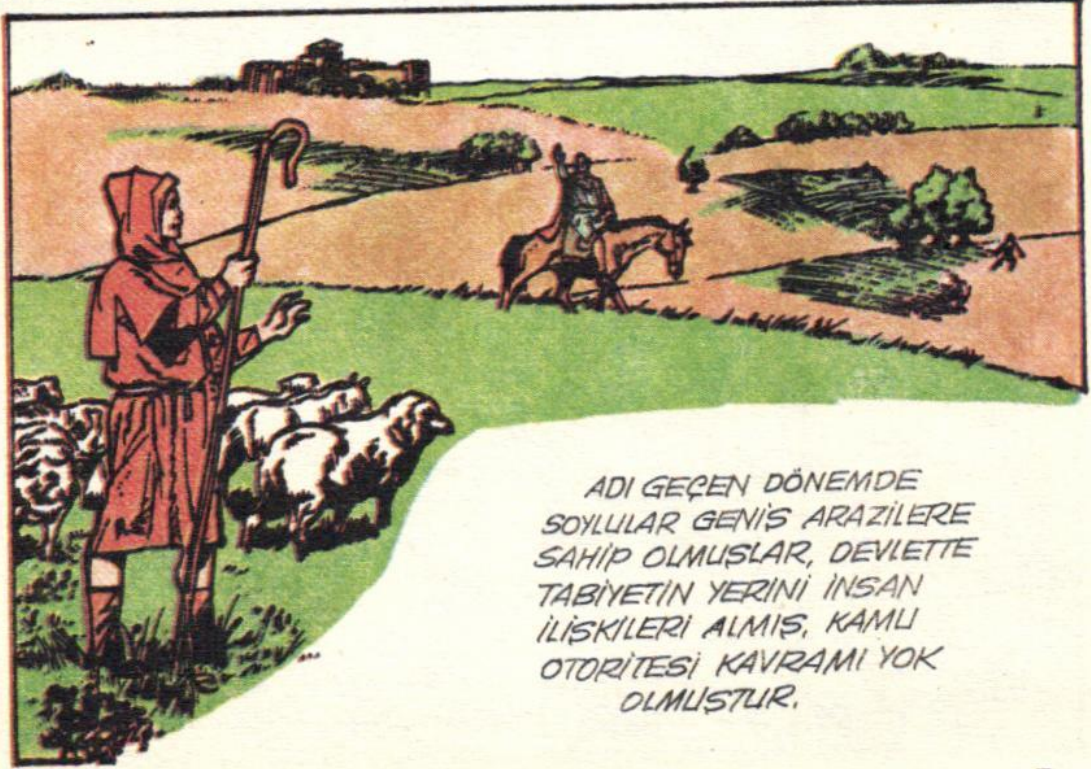
Fiyatı: 250 TL/Kıbrıs'ta: 330 TL

DEREBEYLİK DÖNEMİ VE HAÇLI SEFERLERİ

DEREBEYLİK DÖNEMİ VE HAÇLI SEFERLERİ

ADI GEÇEN DÖNEMDE
SOYLULAR GENİŞ ARAZİLERE
SAHİP OLMUŞLAR, DEVLETTE
TABİİYETİN YERİNİ İNSAN
İLİSKİLERİ ALMIŞ, KAMLI
OTORİTESİ KAVRAMI YOK
OLMUŞTUR.

AVRUPA'NIN YENİ
İSTİLA LARLA SARSIL-
MASI BU DÖNEME
RASTLAR.

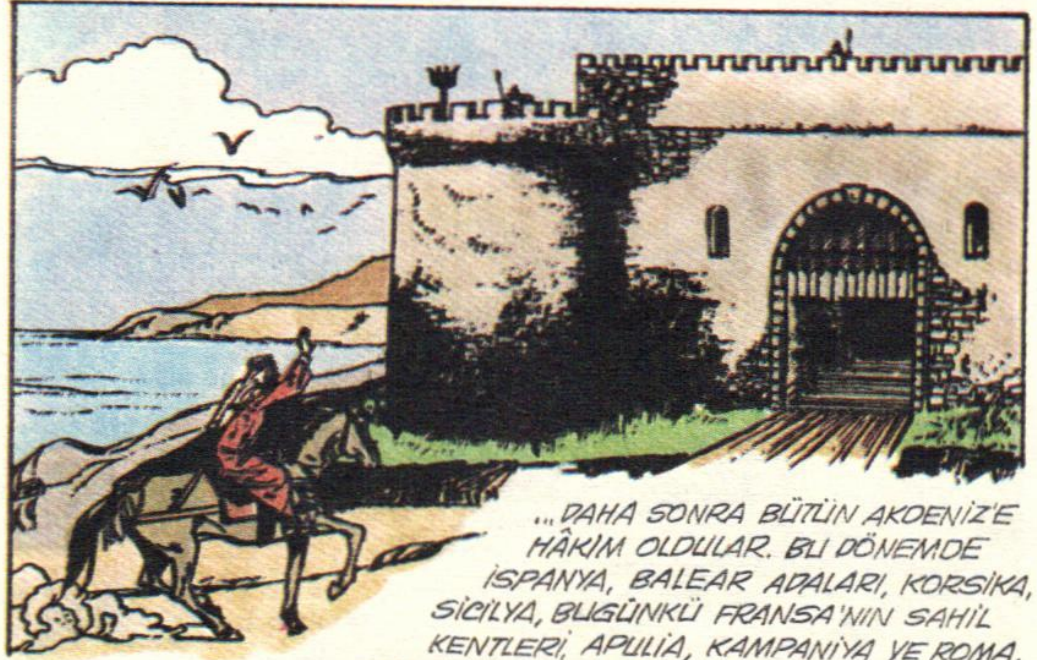

GERMENLERLE HUN AKINCI-
LARININ BEŞ ASIR ÖNCE ROMA
İMPARATORLUĞU'NU İSTİLA ET-
TİKLERİ GİBİ ŞARLMAN AVRUPA'-
SI DA IX. YÜZYILDA KUZEYDEN
NORMANLARIN, GÜNEYDEN SA-
RASINLERİN, DOĞUDAN İSE İS-
LAVLARLA, MACARLARIN İSTİLA-
SINA UĞRADI.

KAROLENJ DEVRİNDE İSKANDINAVYA'DAN YOLA ÇIKARAK BALTİK DENİZİ KİYİLARINA YERLEŞEN NORMANLAR (YA DA ŞEFLERİNE VERİLEN ADDAN DOLAYI VİKİNGLER) VIII. YÜZYILDA BÜTÜN KUZEY AV-RUPA'YI ELLERİNE GEÇİRDİLER.

5

ARAPLAR SAVAŞTAN ARTA KALAN ZAMANLARINDA TİCARETLE UĞRASIRLARDI. AVRUPA'YA SATILAN MALLARIN BASINDA PAPIRÜS, KIYMETLİ KUMAŞLAR VE BAHARAT GELİRDİ. KARŞILIĞINDA İSE ONLARDAN, KERESTE, DERİ VE ÇOK SAYIDA KÖLE SATIN ALIRLARDI. TİCARETTE KULLANILAN ALTIN DİNARIN ALIM GÜCÜ ÇOK YÜKSEKTİ.

AVRUPALI TACİRLER, BATI AKDENİZ TİCARETİNİN SARASINLARIN ELİNDE BULUNMASINDAN DOLAYI BİZANS'A ANCAK KARA YOLUYLA TAŞINABİLEN LÜKS TÜKETİM MALLARINI SATIN ALMADA, BU DİNARDAN YARARLANIRLARDI.

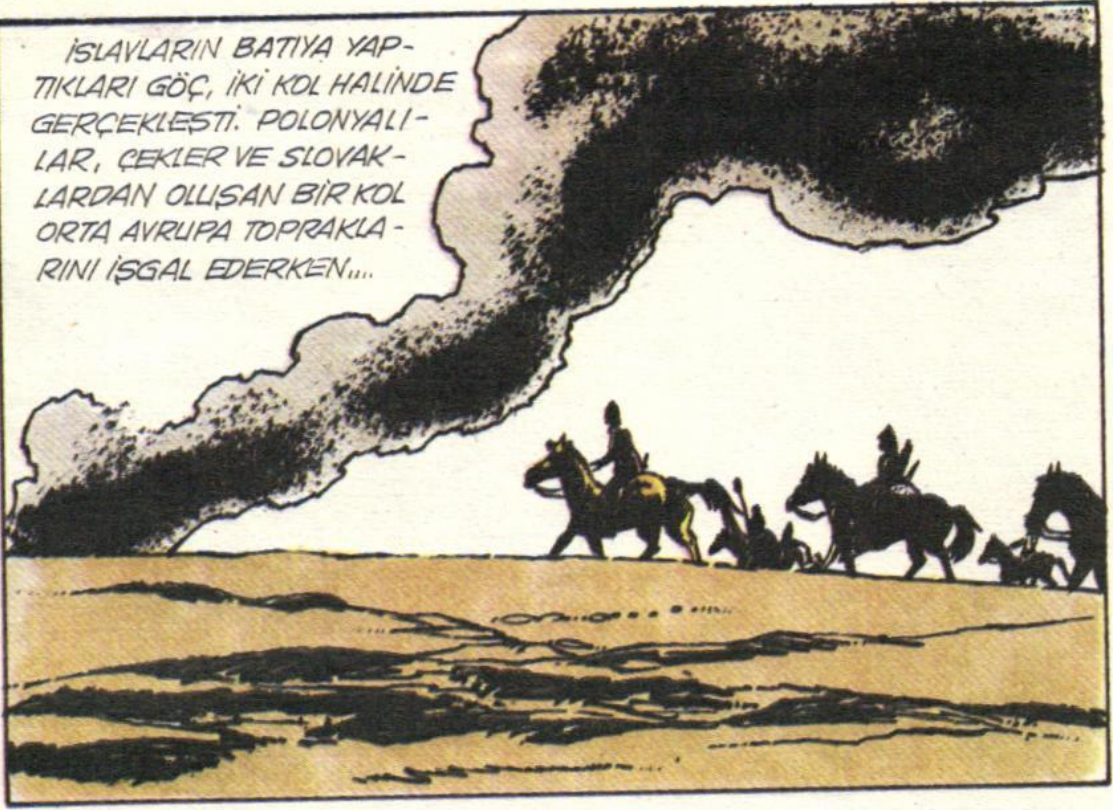
DÖNEMİN ÖTEKİ İSTİLAÇI .
KAVİMLERİ, DOĞUDAN SALDIRIYA
GEÇEN İSLAVLAR VE MACARLARDI.
HİNT-AVRUPA ASILLI BİR DİL
KONUŞAN İSLAVLAR, ALMANYA'-
NIN DOĞUSUNA YERLEŞTİLER.

BU YÜZYILIN BÜTÜN
KOMŞU DEVLETLERİN-
DE OLDUĞU GİBİ İS-
LAVLARLA MACARLAR
ARASINDAKİ SINIR DA
BİRÇOK KEZ İHLÂL
EDİLDİ. İSLAVLARI BATI-
YA DOĞRU İTEN NEDEN-
LERİN BASINDA KUZAY-
DEN GELEN VİKİNG İS-
TİLASI İLE ORTA ASYA'-
DAN AVRUPA'YA DOĞRU
YAYILAN MACAR İSTİLA-
SI GELİYORDU.

İSLAVLARIN BATIYA YAP-
TIKLARI GÖÇ, İKİ KOL HALİNDE
GERÇEKLEŞTİ. POLONYALI-
LAR, ÇEKLER VE SLOVAK-
LARDAN OLLİSAN BİR KOL
ORTA AVRUPA TOPRAKLA-
RINI İSGAL EDERKEN....

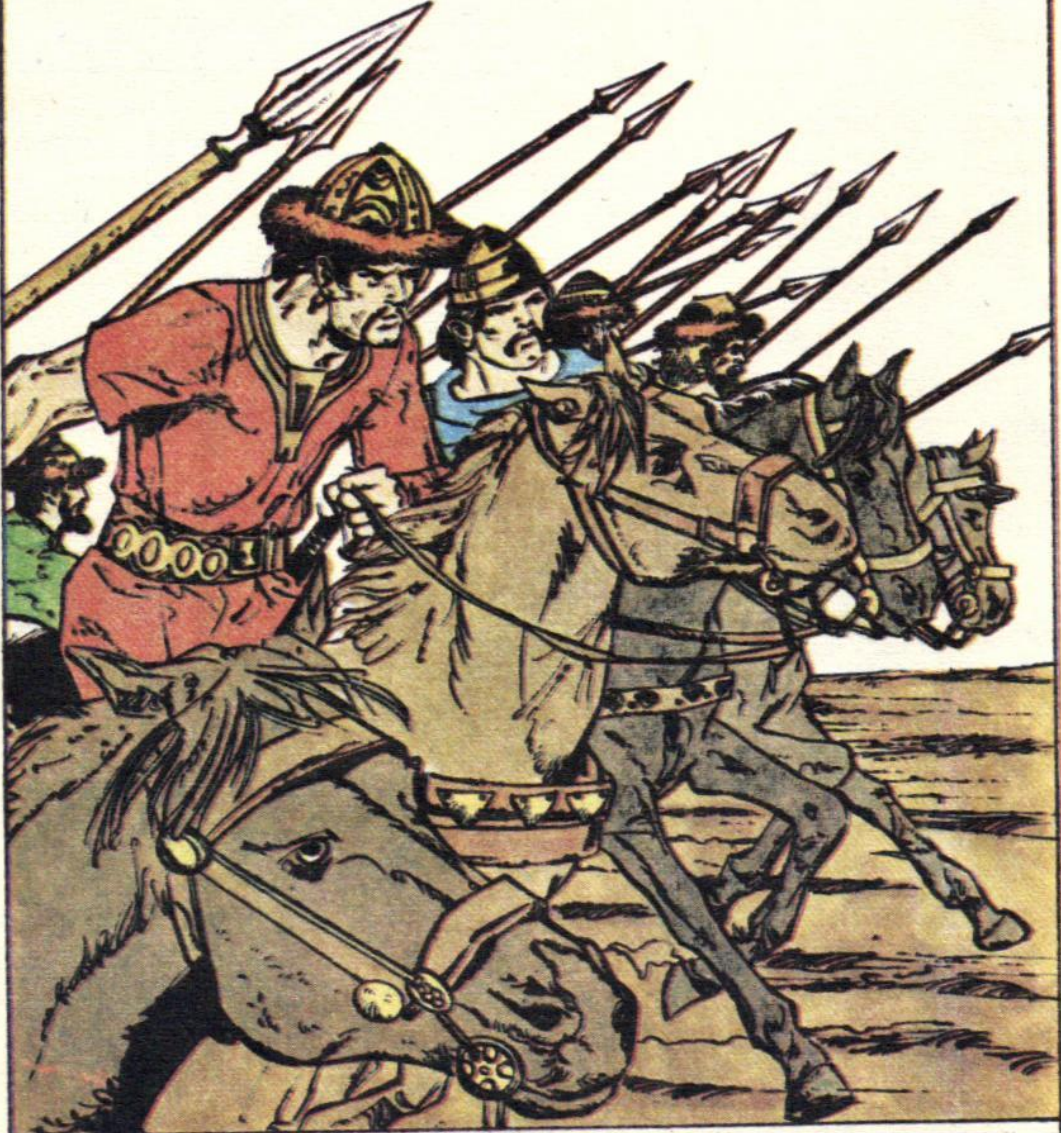
...SLOVENLER, KROATLAR,
SİRBLER VE BULGARLAR GÜ-
NEYE DOĞRU İLERLEYEREK
BALKANLAR'A YERLEŞTİLER. BUN-
LARDAN BULGARLAR İSLAV İRKINDAN
OLMAMALARINA RAĞMEN İSLAV-
LARIN BÜYÜK ÖLÇÜDE ETKİSİ
ALTINDAYDILAR.

İSLAVLARIN BİR BÖLÜMÜ İSE, DOĞUDA
KALMAYI TERCİH EDEREK BUGÜNKÜ
RUS HALKINI OLUŞTURDULAR. BÜTÜN
IX. YÜZYIL BOYUNCA GERMANYA'NIN
DOĞU SINIRI POLONYALILAR, ÇEKLER
VE SLOVAKLARIN TEHDİDİNE MARUZ
KALDI.

BİZANS'LA İYİ İLİŞKİLER İÇİNDE BULUNAN SLOVENLER, KROATLAR,
SİRBLER VE BULGARLAR ZAMANLA DOĞU ROMA İMPARATORLUĞU'-
NUN HÂKİMİYETİNİ BENİMSEDİLER.

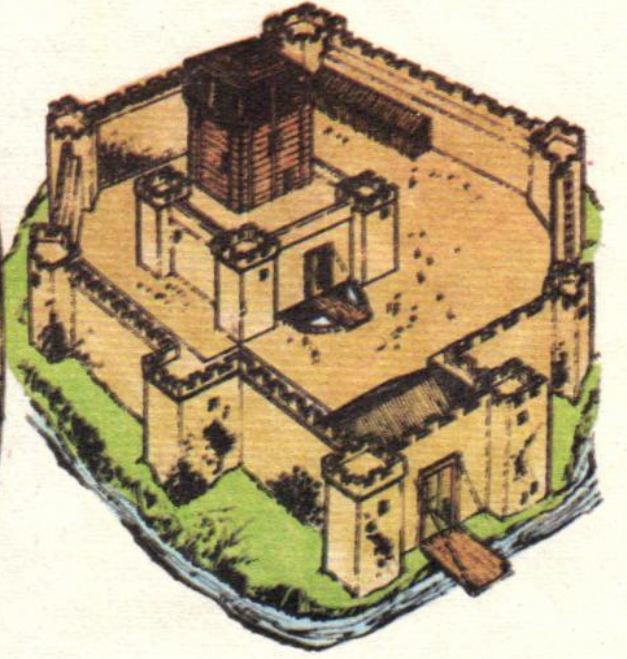
AVRUPA IX. YÜZYIL SONUNDA YENİ BİR İSTİ-
LA DALGASI İLE SARSILDI. ATTILA KOMUTASIN-
DAKİ HUNLARIN DEVAMI OLAN MACARLAR TU-
NA BOYLUNDA İLERLEYEREK...

...GERMANYA'YI İSGÂL ETTİLER VE REN NEHRİNİ AŞARAK AVRUPA'YI
BİR ANDA ATEŞE VE KANA BOĞDULAR. SİYASİ AÇIDAN ÇEŞİTLİ KRAL-
LIKLARA BÖLÜNÜŞ DURUMDA OLAN AVRUPA BU ANI VE ŞİPDETLİ
SALDIRI KARŞISINDA TEK VÜCUT HALİNDE SAVUNMA YAPAMIYOR, AN-
CAK KISA SÜRELİ BAZI BAŞARILAR ELDE ETMEKLE YETİNEYORDU.

11

AVRUPA SONUNDA ÇAREYİ, SAVUNMASIZ BÖLGELERDE UÇ BEYLİKLERİ KURMADA BULDU. BEYLİĞİN MERKEZİNİ DEREBEYİNİN ŞATOSU TEŞKİL ETMEKTEYDİ. ADI GEÇEN ŞATOLAR YÜKSEK DUVARLARLA KORUNUR VE ÇEVRELERİNE SU DOLU GENİŞ HENDEKLER KAZILIRDI.

HALK, SALDIRI ANINDA BERABERLERİNDE HAYVANLARI VE TEMEL İHTİYAÇ MADDELERİ İLE BİRLİKTE BİRER SAĞLAM KALE DURUMUNDA OLAN BU ŞATOLARA SİĞİNİR VE DEREBEYİNİN KOMUTASINDA SAVUNMAYA KATILIRDI.

DEREBEYLİK DÖNEMİNDE YÜRÜRLÜKTE OLAN
"FİEF" (TİMAR) SİSTEMİ, KRALIN SOYLU BİR KİMSEYE
TOPRAK BAĞIŞINDA BULUNMASINDAN DOĞDU. VASAL-
LIĞA KABUL TÖRENİ İKİ ŞEKİLDE YAPILIRDI: KUL OLMA,
BİY'AT (HOMMAGE) VE TOPRAKTAN YARARLANMA
HAKKINI ELDE ETME (BENEFİCE).

BİY'AT TÖRENİNDE VASAL (BÜYÜK DEV-
LETE BAĞIMLI), SENYÖRÜN (DEREBEYİ)
ÖNLİNDE DİZ ÇÖKER, İKİ ELİNİ BİRLEŞTİ-
RİP ONUN ELLERİ ARASINA KOYAR VE
YEMİN EDEREK KENDİSİNE BAĞLILIĞI-
NI BİLDİRİRDİ.

TOPRAKTAN YARARLANMA HAK-
KINI ELDE ETME TÖRENİNDE İSE,
BÜ KEZ SENYÖR KRALIN HUZU-
RUNDA DİZ ÇÖKEREK BAĞIMLILI-
ĞINI İFADE EDERDİ.

14

BAZİ DÜRLÜMLERDE ÇOK GENİŞ
TİMARLARA SAHİP OLAN SENYÖR-
LER BUNLARI SOYLULUKTA İKİNCİ
SIRAYI ALAN KİMLER ARASINDA
PAY EDERLERDİ.

PIRAMİT BİÇİMİNDE YÜKSELEN
DEREBEYLİK TEŞKİLATININ EN BAŞINDA
KRAL BULUNUR, DAHA SONRA SİRASIYLA
DÜKLER, MARKİLER, KONTLAR, BARONLAR
VE NİHAYET SÖVALYELER GELİRDİ.

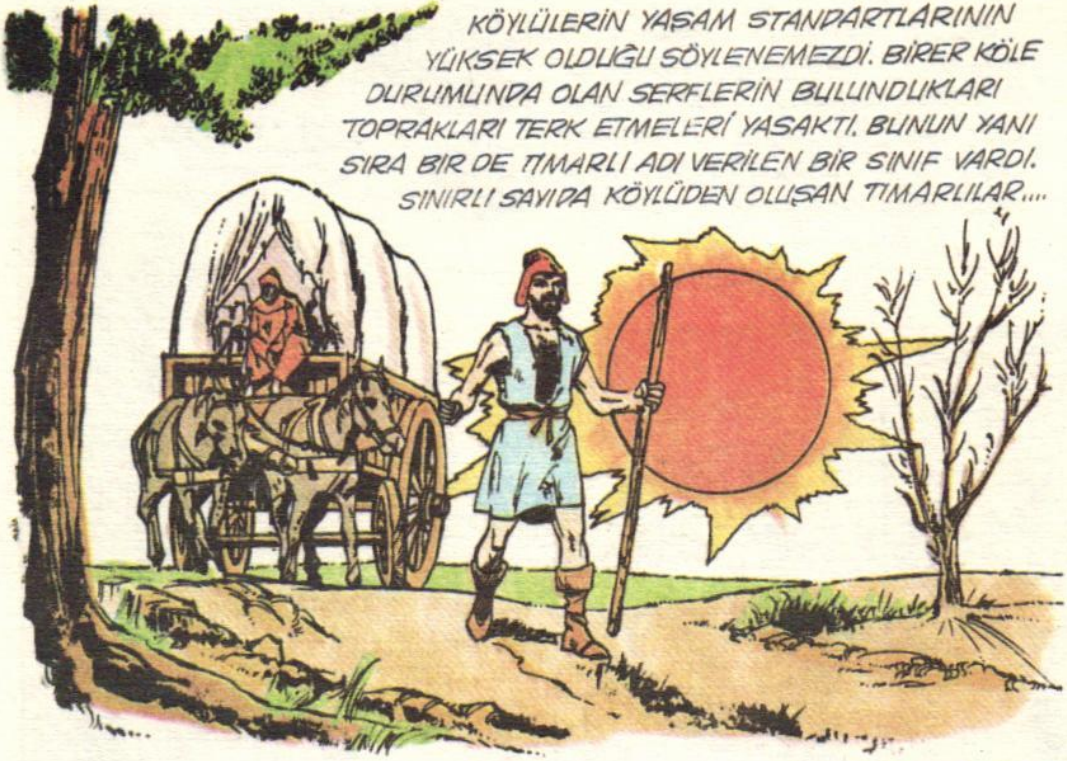
KRAL VASALLARINA
KARŞI ADİL DAVRAN-
MAK VE GEREKTİĞİN-
DE ONLARI KORUMAK
ZORUNDAYDI. GELE-
NEĞE GÖRE VASALIN
ÖLÜMÜ HALİNDE TI-
MARDAN DOĞAN HAK-
LAR, EN BÜYÜK ER-
KEK ÇOĞLUĞA KALIRDI.

ORTAÇAĞ SÜRESİNCE EKONOMİDE EL SANATLARI VE TİCARETİN YERİNİ, TARIM ALDI. TOPRAK, EN BÜYÜK ZENGİNLİK DEMEKTİ. BUNUN SONUCUNDA GENİŞ ARAZİLERE SAHİP DEREBEYLERİ TOPLUMDA BÜYÜK BİR ETKİNLİK KAZANMAYA BAŞLADILAR. TOPRAKLARININ BİR BÖLÜMÜNÜ KENDİ İHTİYAÇLARINA AYIRIRLAR, GERİ KALAN KISMINI PARSELLERE BÖLERLERDİ.

SOYLULARA AYRILAN KISMA "TENÜR", ÇİFTÇİ AİLELERİNE DAĞITILAN KISMA İSE "SANSIV" DENİRDİ. KÖYLÜLER BÜYÜK TOPRAKLAR KARŞILIĞINDA VERGİ VERMEK, LÜCRETSİZ OLARAK SENYÖRE AİT TARIM ALANLARINDA VEYA YOL YA DA KALE YAPIMINDA ÇALIŞMAK, ÜRETTİKLERİ EKMEĞİN VE ŞARABIN BİR BÖLÜMÜNÜ SENYÖRE VERMEKLE YÜKÜMLÜDÜLER.

KÖYLÜLERİN YAŞAM STANDARTLARININ
YÜKSEK OLDUĞU SÖYLENEMEZDİ. BİREK KÖLE
DURUMUNDA OLAN SERFLERİN BULUNDUKLARI
TOPRAKLARI TERK ETMELERİ YASAKTI. BUNUN YANI
SIRA BİR DE TİMARLI ADI VERİLEN BİR SINIF VARDI.
SINIRLI SAYIDA KÖYLÜDEN OLUŞAN TİMARLILAR....

“BULUNDUKLARI YERİ TERK ETME HAKKINA
SAHIPTİLER. BUNA RAĞMEN, ÇOK SAYIDA Tİ-
MARLI, BU HAKLARINDAN FERAGAT EDEREK
BİR DEREBEYİNİN EMRİNE GİRMEYİ
TERCİH ETMEKTEYDİLER.

17

843'TE İMZALANAN VERDÜN
ANTLASMASI'NIN KRALLIK ALEYHİ-
NE BOZULMASINDAN SONRA, MER-
KEZİ İDARENİN ZAYIFLAMASINDAN
YARARLANAN DEREBEYLER TEKER
TEKER BAĞIMSIZLIKLARINI İLAN
ETMEYE BAŞLADILAR (889), AYNI
YIL İRİ CHARLES TAHTTAN
İNDİRİLDİ.

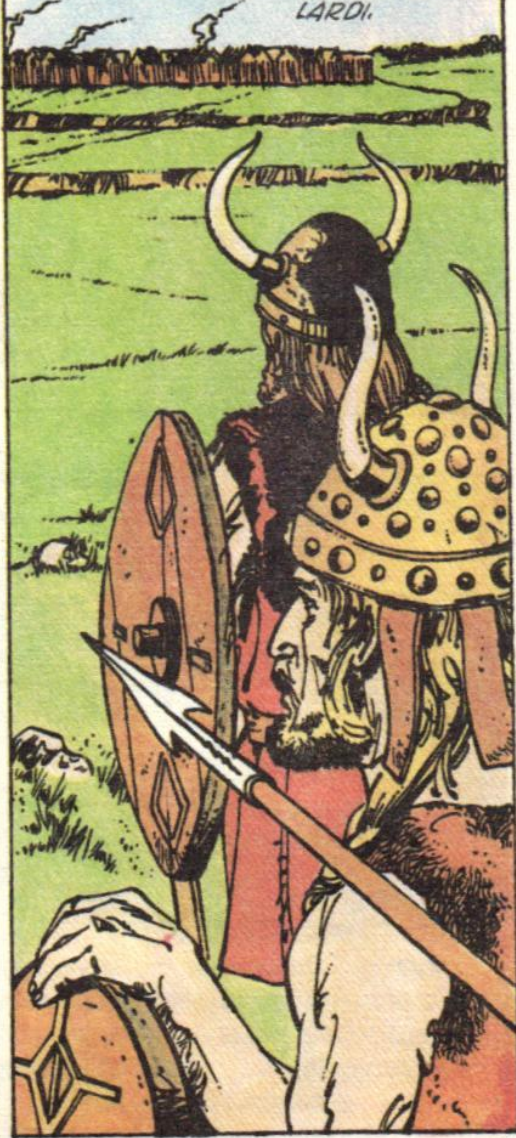

BÖYLECE KAROLENJLER HANEDANI DA
SON BİLDİ. FEODAL YAPİYİ GÜÇLENDİREN
SOYLULAR, DIŞ TEHLİKE İLE MÜCADELEYE
BAŞLADILAR. BUNLARIN BAŞINDA FRAN-
SA İLE BRİTANYA ADALARINI HEDEF
ALAN NORMANLAR (VİKİNGLER)
GELİYORDU.

BUNLARDAN DANİMARKALILAR
IX. YÜZYIL ORTALARINDA İRMAK
BOYLARINDA KOLONİLER KURMA-
YA BAŞLADILAR. BÖLGE BU TA-
RIHTEN SONRA NORMANDİYA
ADIYLA ANILMAYA BAŞLANDI. DA-
HA SONRA VİKİNGLER, 885-886
YILLARINDA PARİS'i
ELLERİNE GEÇİRDİLER.

DANİMARKALILAR VE NORVEÇLİ-
LERDEN OLUŞAN BİR BASKA KOL,
BRİTANYA ADALARINI İSTİLA ETME-
YE BAŞLADI. NORVEÇLİLER BİR TA-
RAFTAN ASIRLAR ÖNCE İRLANDA'YA
YERLEŞMİŞ OLAN KELTİLERLE MÜCA-
DELE EDERKEN, DANİMARKALILAR-
LA DA SAVASMAK ZORUNDA KALİYOR-
LARDI.

19

KORKUSUZ BİRER DENİZCİ OLAN VİKİNGLER, 20-30 M. ENİNDEKİ OMURGASIZ TEKNELE-
RİYLE UZUN YOLCULUKLARA ÇIKARAK, MÜSLÜ-
MANLARIN ELİNDE BULUNAN İBERİK YARIMA-
DASINA ULAŞTILAR. CEBELİTARIK BOĞAZI'N-
DAN GEÇEREK...

... İSPANYA, FRANSA VE İTALYA KIYILARINI YAĞMALADILAR.
BİR BÖLÜMLÜ BUZULLAR ARASINDAKİ TEHLİKELİ YOLCU-
LUKLARINA DEVAM EDEREK KUZEY ATLANTİK'E
AÇILDI VE FEROE, İZLANDA, GRÖNLAND ADALARINI
DOLAŞTI.

X. YÜZYILIN BAŞINDA
BÜTÜN NORMANDİYA'YI
EGEMENLİKLERİ ALTINA
ALAN VİKİNGLER, BÖL-
GENİN EN ÖNEMLİ YER-
LEŞİM MERKEZİ DURU-
MLUNDA OLAN ROUEN
(RUEN)'İ FETHETTİLER.

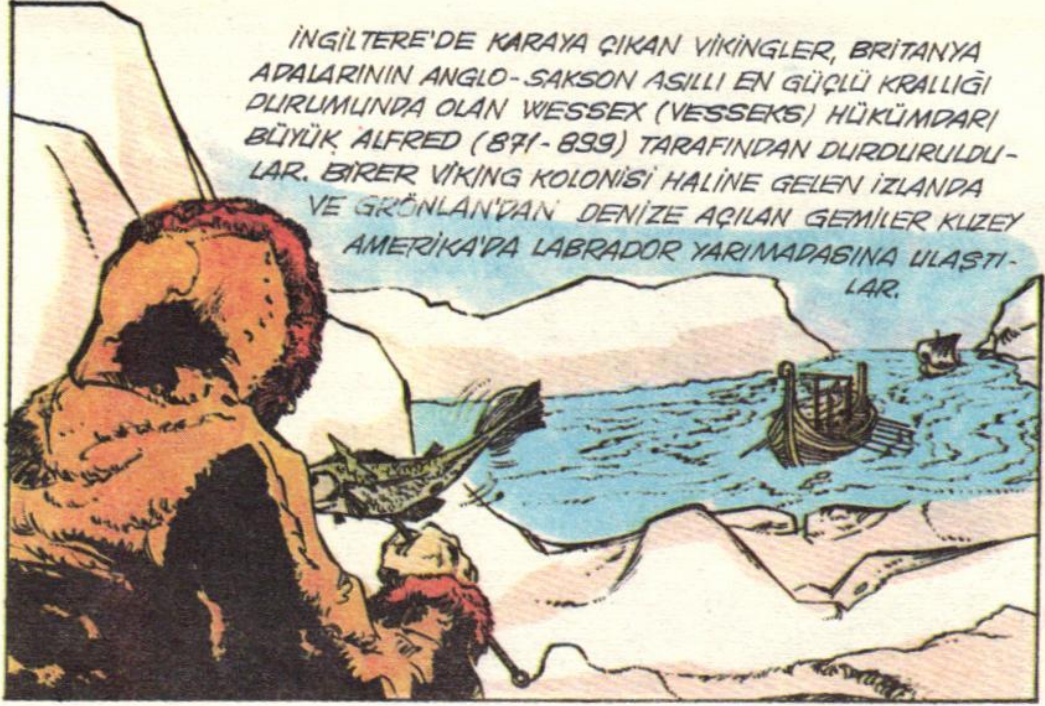

BUNUN ÜZERİNE ONLARLA ANLAŞMAK
ZORLUNDA KALAN FRANK KRALI III. CHAR-
LES ROUEN VE ÇEVRESİNİN YÖNETİMİ-
Nİ TİMAR ŞEKLİNDE VİKİNG SEFİ
ROLLON'A BIRAKTI VE KENDİSİNE DÜK
LINVANI VEREREK KIZIYLA EVLEN-
DİRDİ (911). BÖYLECE VASAL DURU-
MLUNA GİREN ROLLON, NORMANDİ-
YA'YI İSTİLAÇILARDAN KORUMAYI
ÜSTLENDİ VE HİRİSTİYAN OLDU.

21

İNGİLTERE'DE KARAYA ÇIKAN VİKİNGLER, BRİTANYA ADALARININ ANGLO-SAKSON ASILLI EN GÜÇLÜ KRALLIĞI DURLUMUNDA OLAN WESSEX (VESSEKS) HÜKÜMDARI BÜYÜK ALFRED (871-899) TARAFINDAN DURDURULDULAR. BİRER VİKİNG KOLONİSİ HALİNE GELEN İZLANDA VE GRÖNLAN'DAN DENİZE AÇILAN GEMİLER KUZAY AMERİKA'DA LABRADOR YARIMADASINA ULAŞTILAR.

BU ARADA SÜEDLER DE ALMANYA VE RUSYA İÇLERİNDE İLEYLEREK GÜNEY-DOĞU AVRUPA'YI İSTİLA ETTİLER.

23

SÜEDLERİN DOĞU AVRUPA'DA
KURMUŞ OLDUKLARI KRALLIĞIN
MERKEZİ KİEV ŞEHİRİDİ. X. YÜZYIL
SONUNDA SÜED PRENSİ VLADİMİR
LADOĞA'DAN KARADENİZ'E UZA-
NAN GENİŞ TOPRAKLARIN TEK

HÂKİMİ
OLURU-
MUNDAYDI.

VLADİMİR BİZANS İMPARATORLUĞU'NUN DA ETKİSİYLE ORTODOKS-
LUĞU KABUL ETTİ VE BÖYLECE BÜYÜK RUS İMPARATORLUĞU'NUN
TEMELLERİ ATILMIŞ OLDU.

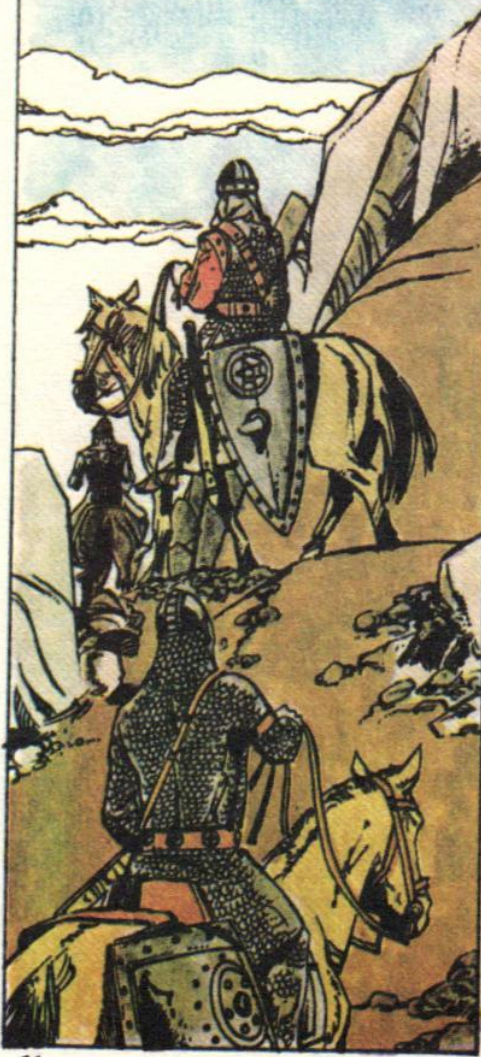

BU DÖNEMDE GERMANYA DÖRT GRANDÜKALİĞA AYRILMIŞ DURUMDAYDI: SUAB, BAVYERA, FRANKONI VE LOREN. KRAL GERMAN ASILLI SOYLULAR ARASINDAN SEÇİLİRDİ. 918'DEN İTİBAREN ARKA ARKAYA SEÇİLEN DÖRT KRAL DA SAKSONYA HANEDANINA MENSUPTU. BUNLARDAN BİRİ OLAN BÜYÜK OTTO, SALTANATI SÜRESİNCE (936-973) İSLAVLAR VE MACARLARLA ÇARPIŞMAK ZORLUNDA KALDI.

DAHA SONRA MERKEZİ İDAREYİ GÜÇLENDİRMEK AMACIYLA, DÖRT GRANDÜKALIGIN DA KRALA BAĞLILIK YEMİNİ ETMELERİ SAGLANDI. KRAL KATOLİK KİLİSESİNE YENİ TOPRAKLAR BAĞIŞLAYARAK KİLİSE İLE SOYLULAR ARASINDA BİR DENGİ OLUŞTURDU...

... 955'TE MACARLARA KARŞI
BÜYÜK BİR ZAFER ELDE EDEREK
(LEŞFELD SAVAĞI) ONLARIN AV-
RUPA İÇLERİNDE İLERLEMELERİNE
BİR SON VERDİ. PAPA'NIN KENDİ-
SİNDEN YARDIM İSTEMESİ ÜZE-
RİNE İÇ KARISIKLIKLAR NEDENİY-
LE BİR HAYLİ YIPRANMIŞ OLAN
LOMBARDİYA'YI KENDİ TOPRAK-
LARINA KATTI.

26

962 YILINDA MUZAFFER BİR EDAY-
LA ROMA'YA GİREREK PAPA XII. JOHAN-
NES (YOHANNES)'İN ELİNDEN TAÇ GİY-
Dİ VE ROMA-GERMEN İMPARATORLU
İLAN EDİLDİ. BÖYLELİKLE TİPKİ 150 SE-
NE ÖNCE SARLMAN'IN GERÇEKLES-
TİRDİĞİ GİBİ OTTO DA KUTSAL ROMA-
GERMEN İMPARATORLUĞU'NU YENİ-
DEN DİRİLTMIŞ OLLUYORDU

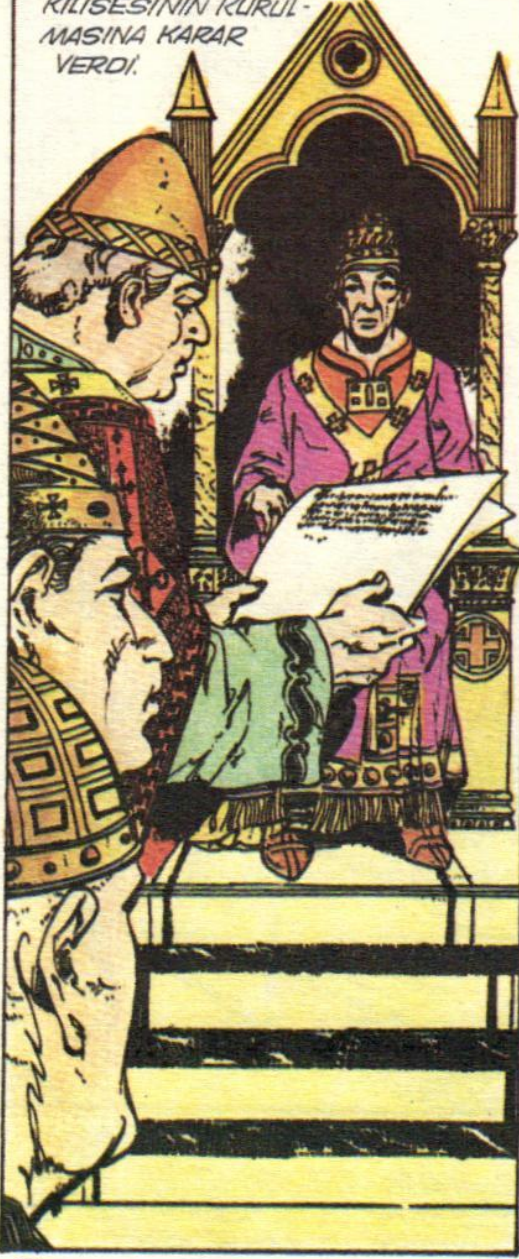
FRANSA'DA V. LOUIS (LUI)'NİN ÖLÜMÜYLE
BİRLİKTE KAROLENJLER HANEDANI SON BULDU.
YERİNE DÜK HUGUE CAPET (HÜG KAPE) GEÇTİ.
BU ARADA DANİMARKALILARIN İNGİLTERE'YE
YAPTIĞI AKINLAR DEVAM ETMEKTEYDİ...

... SAKSONLAR TOPRAKLARINI SAVUNMAK AMACIYLA İSKANDİNAV-
YALILARLA BİR İTTİFAK KURDULAR. ANCAK KURULAN İTTİFAK SONUÇ-
SUZ KALDI. DANİMARKA VE NORVEÇ KRALI KNÜD, 1016'DA İNGİLTE-
RE'Yİ DE KRALLIĞINA KATARAK BAŞKENTİ LONDRA'YA TAŞIDI.

27

PAPALIK MAKAMINI İMPARATORLARIN DENETİMİNDEN KURTARMAK AMAÇIYLA TOPLANAN KİLİSE YÜKSEK KURULU, BİR DİZİ REFORM TASARISI HAZIRLAYARAK BAĞIMSIZ BİR ROMA KİLİSESİNİN KURULMASINA KARAR VERDİ.

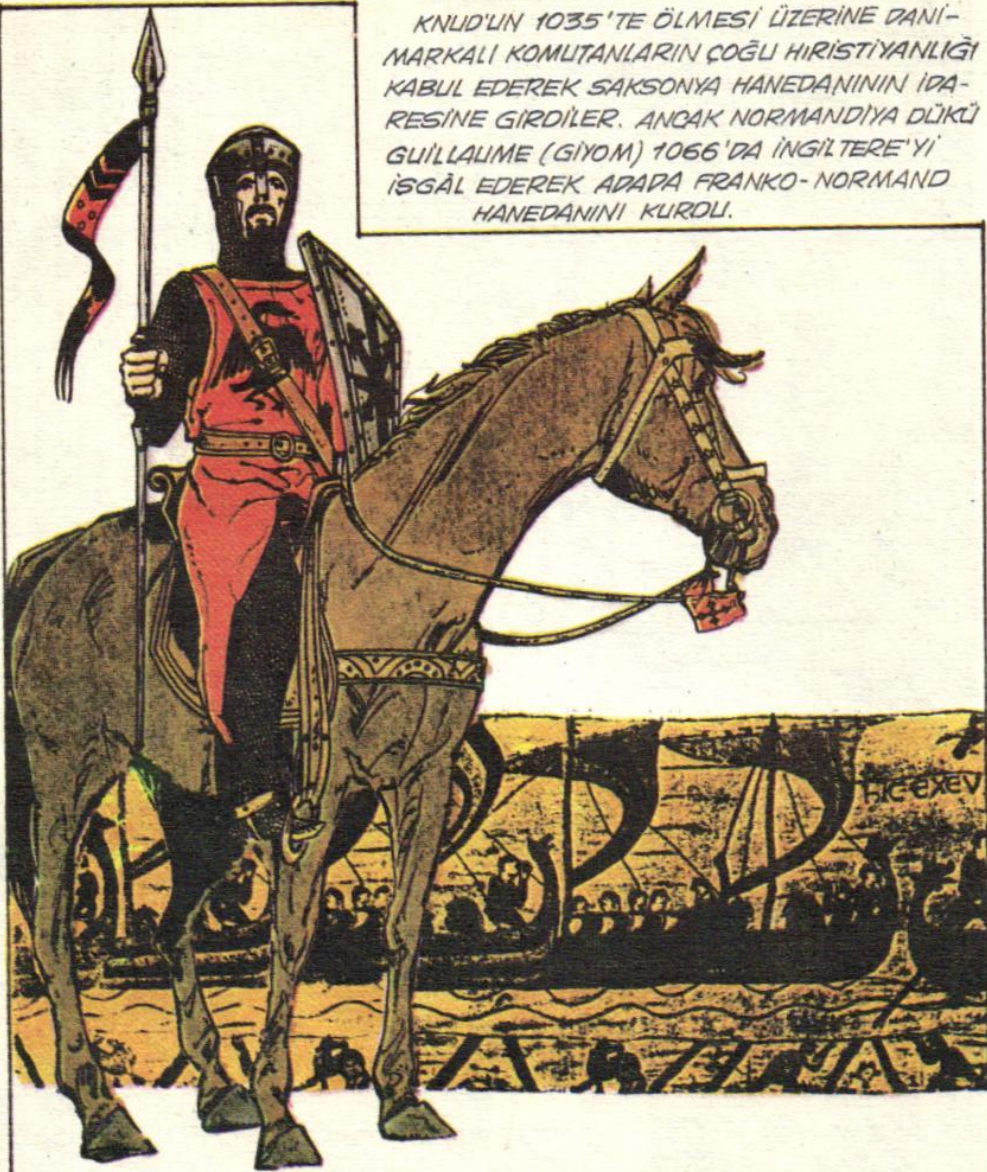

28

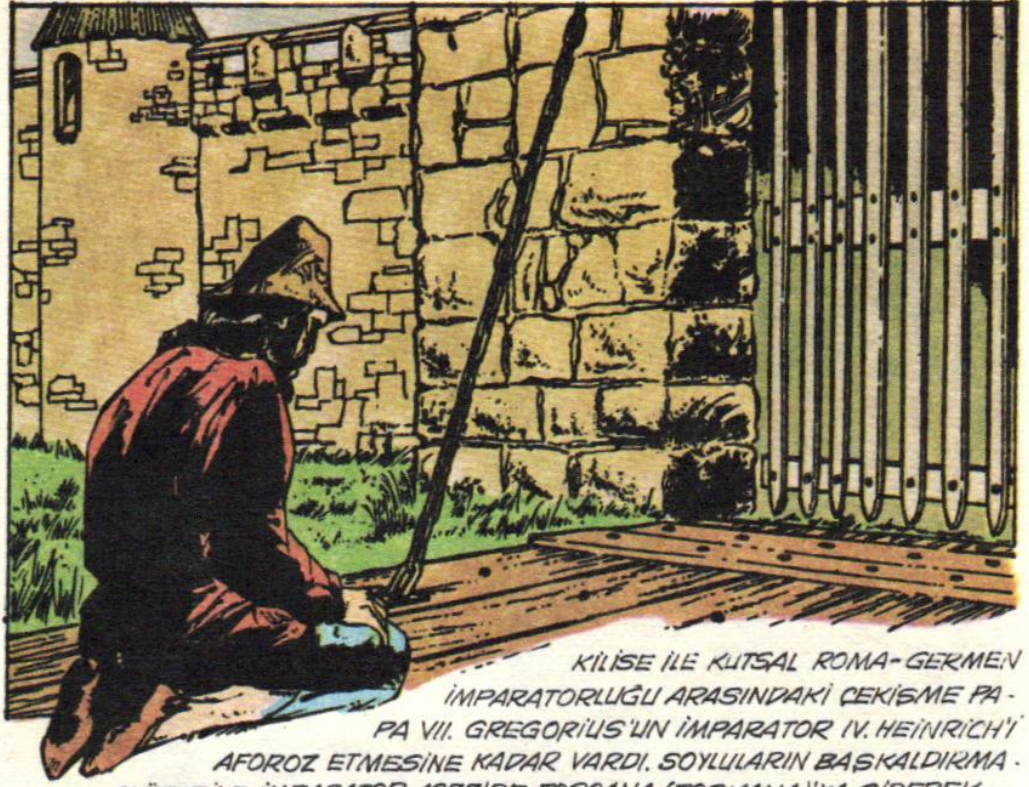

BUNA GÖRE PAPA'NIN SEÇİLMESİ KONUSUNDAKİ YETKİ İMPARATORLARDAN ALINARAK PİSKOPOSLARA VERİLİYORDU. BUNA KARŞI ÇIKAN İMPARATOR IV. HEINRICH (HAYNRIH) ALAMAN PİSKOPOSLARINDAN OLUŞAN BİRSİNOD MECLİSİ TOPLAYARAK PAPA VII. GREGORİUS'UN GÖREVDEN ALINMASINA KARAR VERDİ (1076).

KNUD'UN 1035'TE ÖLMESİ ÜZERİNE DANI-
MARKALI KOMUTANLARIN ÇOĞU HIRİSTİYANLIĞI
KABUL EDEREK SAKSONYA HANEDANININ İDA-
RESİNE GİRDİLER. ANCAK NORMANDİYA DÜKÜ
GUİLLAUME (GİYOM) 1066'DA İNGİLTERE'Yİ
İSGÂL EDEREK ADADA FRANKO-NORMAND
HANEDANINI KURULU.

ANGLO-SAKSON SOYLLULARINA AİT TİMAR ARAZİLERİNİ
KENDİ KOMUTANLARI ARASINDA PAY EDEREK, HER KONTLUĞA
BİR TEMSİLCİ ATADI.

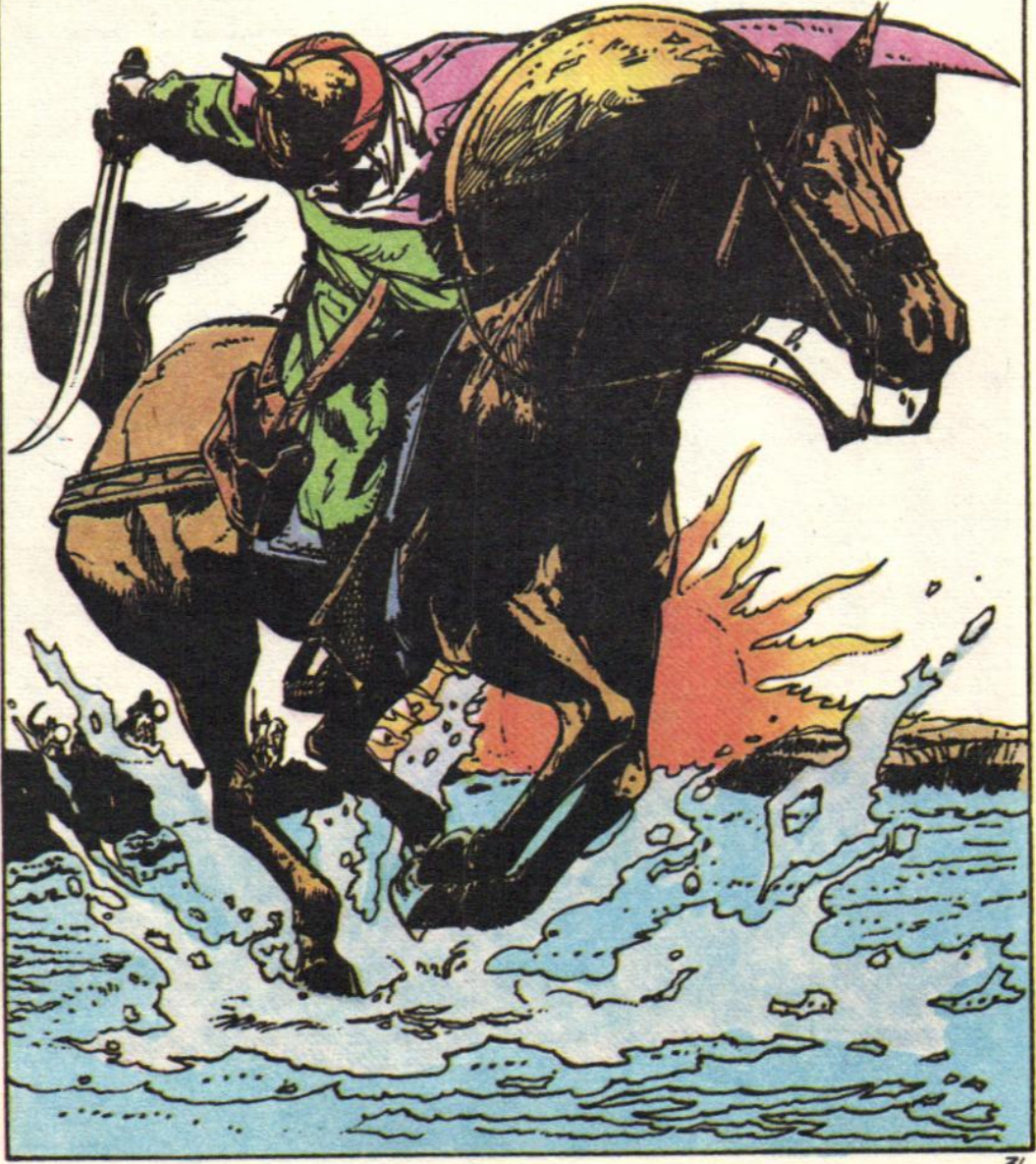

KİLİSE İLE KUTSAL ROMA-GERMEN
İMPARATORLUĞU ARASINDAKİ ÇEKİŞME PA-
PA VII. GREGORİUS'UN İMPARATOR IV. HEINRICH'İ
AFOROZ ETMESİNE KADAR VARDI. SOYLULARIN BAŞKALDIRMA-
SI ÜZERİNE İMPARATOR 1077'DE TOSCANA (TOSKANA)'YA GİDEREK....

... CANOSSA (KANOSA) ŞATOSUNUN KAPI-
SINDA ÜÇ GÜN AÇ SUSUZ AFFEDİLMİYİ BEK-
LEDİ. SONUNDA AFOROZ KARARI KALDIRIL-
DI VE İMPARATOR YENİDEN ESKİ GÜCÜNE
KAVUŞTU. ANCAK ÇEKİŞMENİN BÜTÜNLÜYLE
SONA ERDİĞİ SÖYLENEMEZDİ.

BU DÖNEMDE İSPANYA YARIMADASI ASTURİA, NAVARRA, ARAGON KRALLIKLARI VE BARCELONA DÜKALİĞİ DIŞINDA ARAPLARIN EGEMENLİĞİNDEYDİ. IX. YÜZYILDA BAŞLAYAN KARŞI MÜCADELE SONUNDA MAĞRİPLİLERİN ELİNDE BULUNAN TOPRAKLAR GERİ ALINDI VE BURADA LEON KRALLIĞI KURULDU. MAĞRİPLİLER X. YÜZYILDA, BAŞLARINDA ÜNLÜ KUMANDANLARI EL-MANSUR OLDUĞU HALDE BARCELONA VE SAINT-JACQUES-DE-COMPOSTELLE (SEN JAK DÖ KOMPOSTEL) KENTİNİ ELE GEÇİRDİLER.

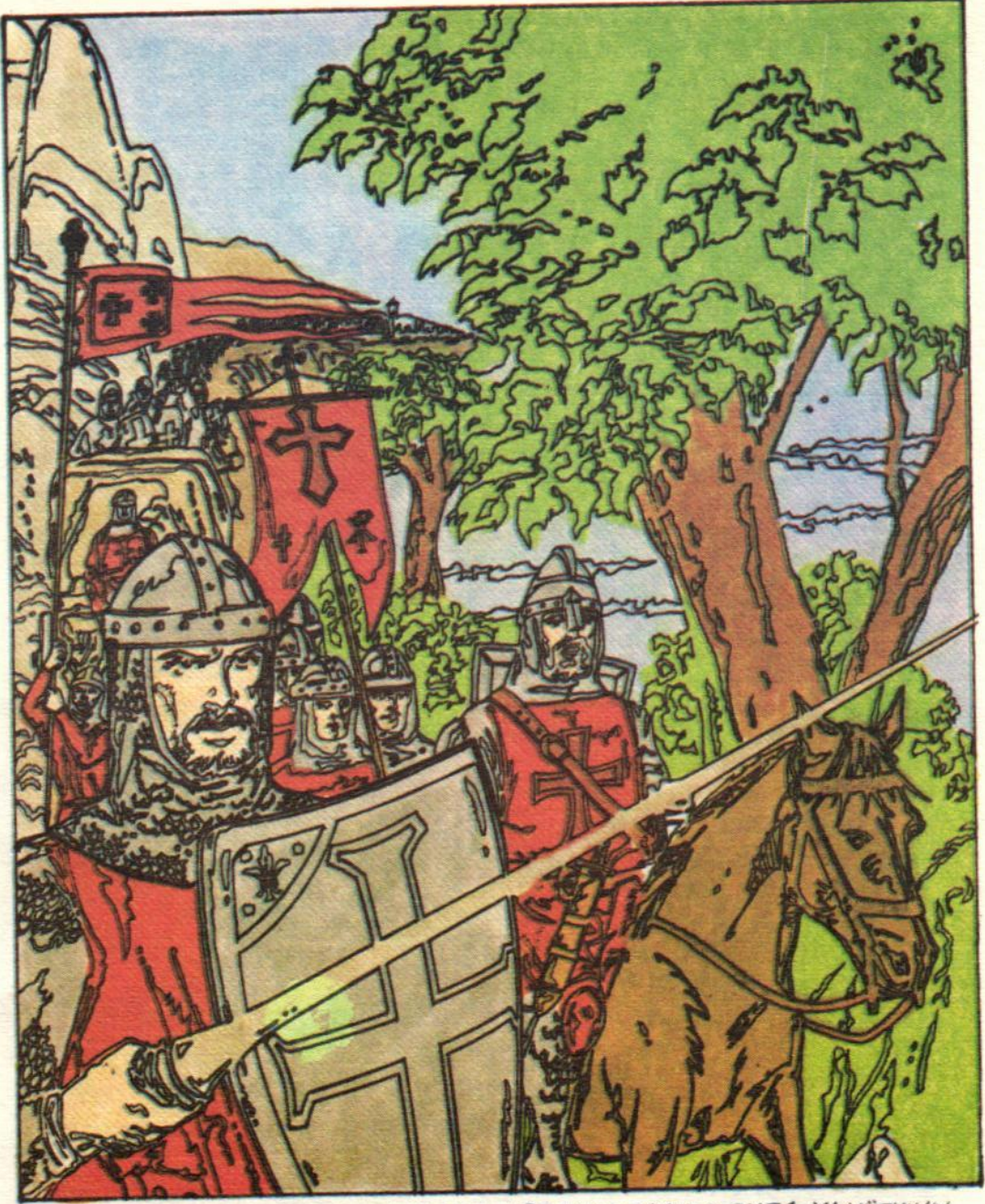

31

ARAPLAR ELDE ETTİKLERİ BU BAŞARIYI İÇ ÇEKİŞMELER NEDENİYLE
UZUN SÜRE DEVAM ETTİREMEDİLER. KORTUBA HALİFESİNİN 1031'DE ÖLÜ-
MÜYLE İSPANYA'DAKİ GÜÇLERİ BÜSBÜTÜN ZAYIFLADI. KASTİLYA, FRANK-

LARIN VE NORMANLARIN DA YARDIMIYLA ARAPLARI GERİ PÜSKÜRTEREK
BAĞIMSIZLIĞINI İLÂN ETTİ VE LEON KRALLIĞI'NDAN
AYRI YENİ BİR
KRALLIK KURDU.

LIZUN YILLAR ÇEŞİTLİ İSTİLALARA UĞRAMIŞ OLAN AVRUPA, XI. YÜZYILIN SONUNDA YENİDEN ATAĞA KALKTI. FEODAL SİSTEMİN YAPISINDA BELİRGİN DEĞİŞİKLİKLERİN MEYDANA GELDİĞİ BU DÖNEMİN EN ÖNEMLİ OLAYI HAÇLI SEFERLERİYDİ. KUTSAL YERLERİ MÜSLÜMANLARDAN GERİ ALMAK AMACIYLA BAŞLATILMIŞ OLAN HAÇLI SEFERLERİ İLK BÜYÜK BASARIYI, İSPANYA'NIN GERİ ALINMASIYLA ELDE ETMİŞ OLUYORDU.

33

HAÇLI SEFERLERİ EKONOMİNİN SA-
DECE TARIMA DAYALI OLDUĞU VE BÜ-
TÜN TİCARİ FAALİYETİN ARAPLARLA Bİ-
ZANS İMPARATORLUĞU'NUN TEKE-
LİNDE BULUNDUĞU BİR ORTAMDA
GERÇEKLEŞTİ.

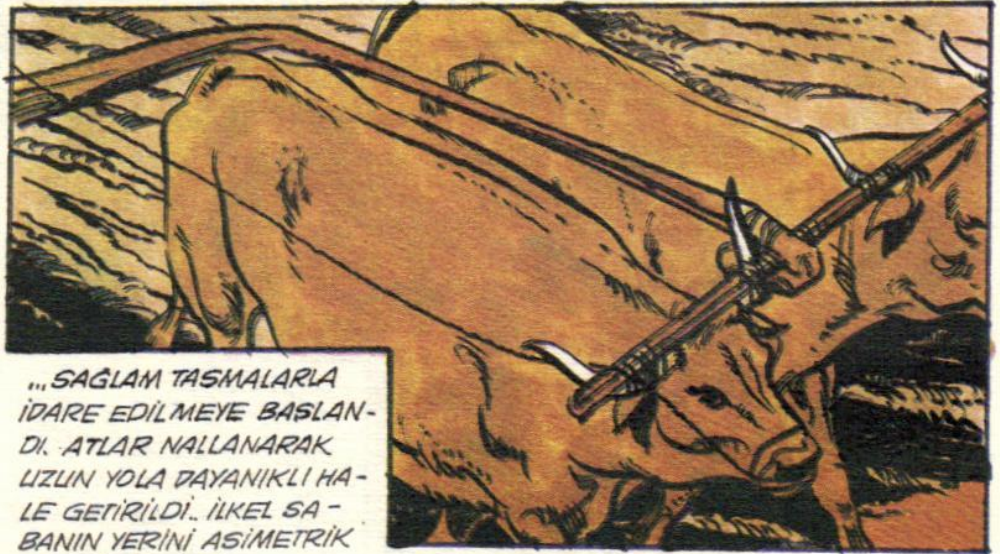
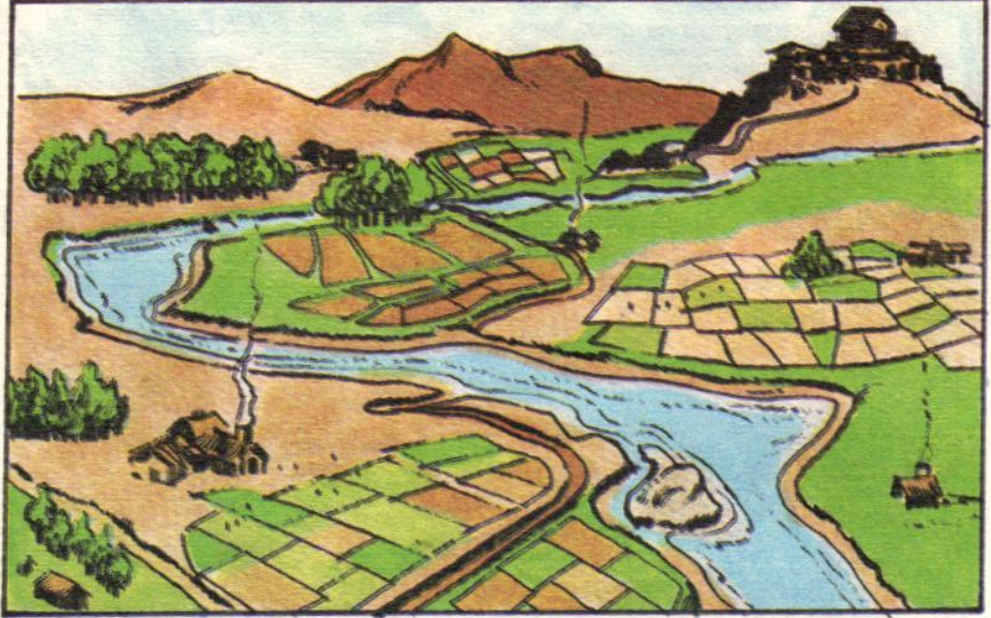
TOPRAKLARIN BÜYÜK BİR KISMI
ORMANLARLA KAPLIYDI. B'İ-
RALARDA AVLANABİLME
HAKKI, SADECE SENYÖRE
AİTTİ. ORMANLAR AYNI
ZAMANDA KAÇAKLAR,
SUÇLULAR VE İSTİLAÇI
KAVİMLER İÇİN MÜKEM-
MEL BİRER BARINAK
DURUMUNDAYDILAR.

KÖTÜ BESLENEN, YORUCU BİR ÇALIŞMA TEMPOSU İÇİNDE OLAN VE HİÇBİR MAL VE CAN GÜVENLİĞİ BULUNMAYAN SERFLER, ZAMAN ZAMAN DEREBEYLERİNE BASKALDIRARAK ÇETELER OLUŞTURURLAR VE ORMANLARDA YASAMAYA BAŞLARLARDI. BU DURUM XI. YÜZYILA KADAR SIK SIK TEKRARLANDI. BU YÜZYILDA İSTİLALARIN SON BULMASI VE EKONOMİDE GÖRÜLEN CANLANMA....

...İÇTE ÖNEMLİ BAZI SOSYAL VE SİYASİ DEĞİŞİKLİKLERE, DIŞTA İSE FEODAL AVRUPA'NIN HIRİSTİYAN LİNSURUNUN YAYILMASINA YOL AÇTI.

KAYDEDİLEN TEKNOLOJİK GELİŞMELERİN BAŞINDA SULAMA VE ENERJİ ALANINDA AKARSULARDAN YARARLANMA GELİYORDU. İNSAN EMƏĐİNİN YERİNİ HİDROLİK ENERJİ ALDI. ESKİDEN OMUZ BAŞLARINA BAĞLANAN BOYUNDURUKLA İDARE EDİLEN KOSUM HAYVANLARI, BOYNUZLARINA GEÇİRİLEN....

...SAGLAM TASMALARLA İDARE EDİLMEYE BAŞLANDI. ATLAR NALLANARAK UZUN YOLA DAYANIKLI HALE GETİRİLDİ. İLKEL SABANIN YERİNİ ASİMETRİK SABAN ALDI.

BUNUN SONUCUNDA HER
TÜRLÜ TOPRAĞIN İŞLENMESİ
MÜMKÜN HALE GELDİ. MEVSİ-
MİNE GÖRE EKİLEN TOHUM, KÖ-
TÜ MAHSÜL ELDE ETME TEHLİ-
KESİNİ ORTADAN KALDIRDI. AR-
TIK BİR YILDA İKİ ÜRÜN ALINA-
BİLİYOR, BAKLAGİLLER VE HAY-
VAN YEMİ DE EKİLEBİ-
LİYORDU.

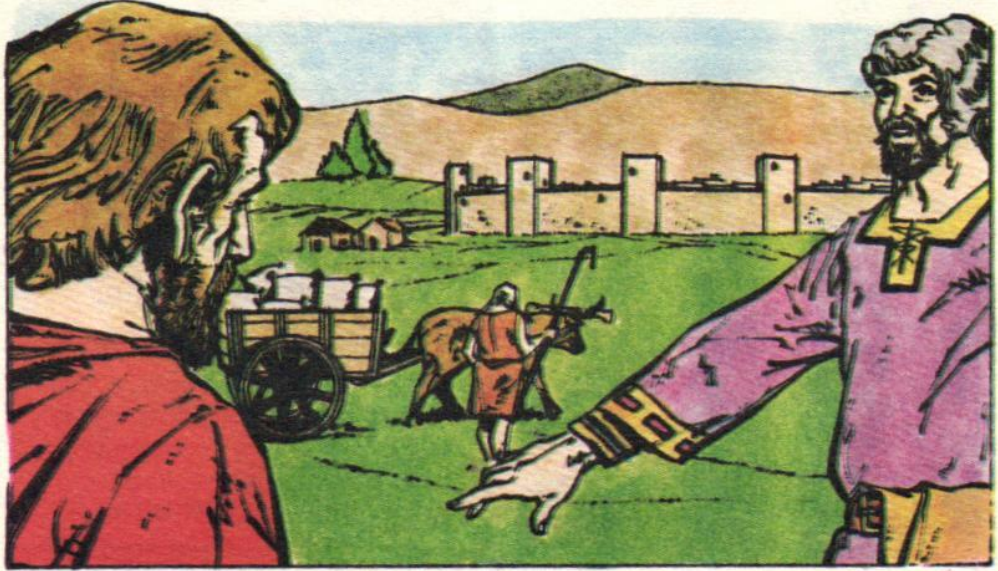

İYİ BİR ÜRÜNLE BİRLİKTE BES-
LENME YETERSİZLİĞİNDEN KAY-
NAKLANAN SORUNLARDA ORTA-
DAN KALKTI. 1050 YILINDA 46 MİL-
YON OLAN AVRUPA NÜFUSU, XIII.
YÜZYIL SONUNDA 73 MİLYONA
ULAŞTI.

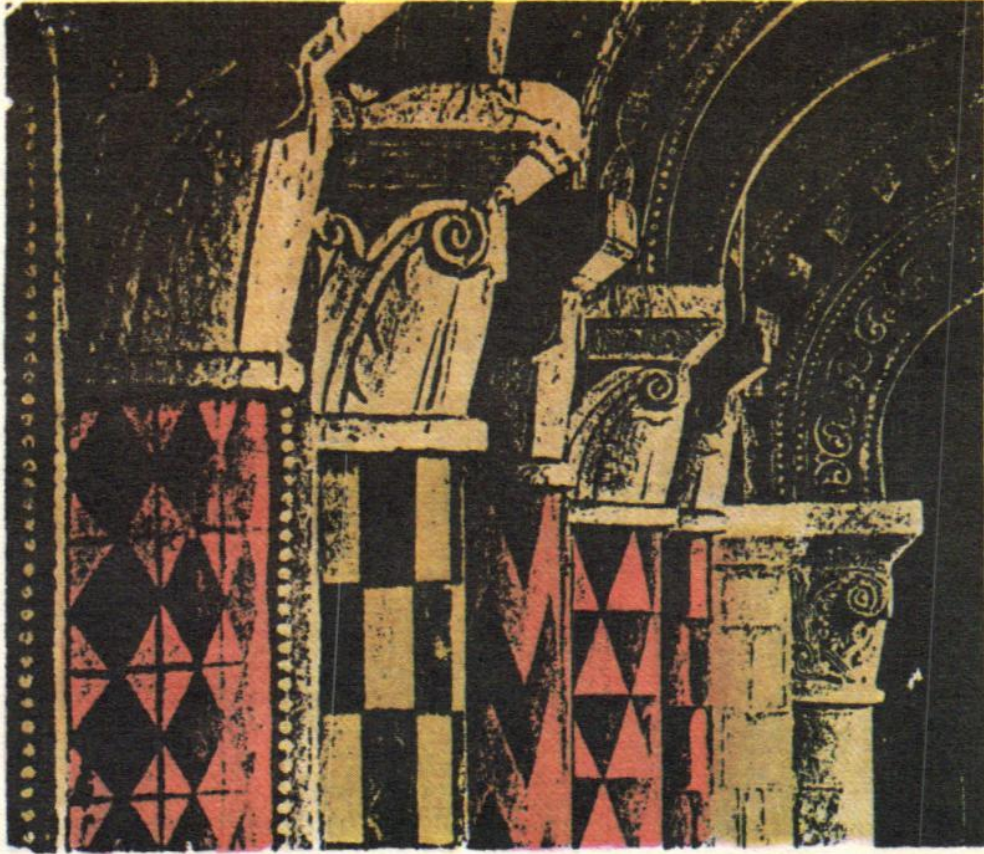

NÜFUSUN ARTMASI ŞEHİR YAŞAMINA
BİR CANLILIK GETİRDİ. BUNUN SONUCUN-
DA EL SANATLARI VE TİCARET ARTTI.
ŞEHİRLER GELİŞTİ, YENİ YERLEŞİM
MERKEZLERİ KURULDU.

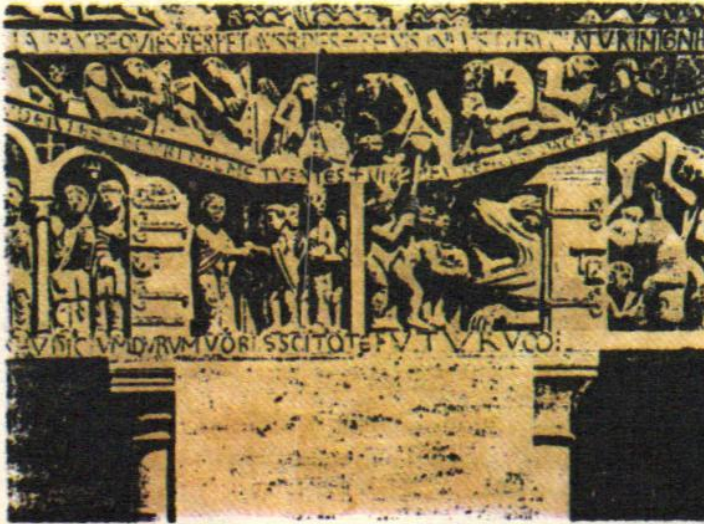
ORMANLARDAN TARIM ALANLARINDA
YARARLANMAYA BAŞLANDI. BATAKLIKLAR
KURUTULARAK KİYİLER DOLDURULDU.
YAPILARDA AHŞAP MALZEMENİN YERİNİ
TAŞ ALDI.

38

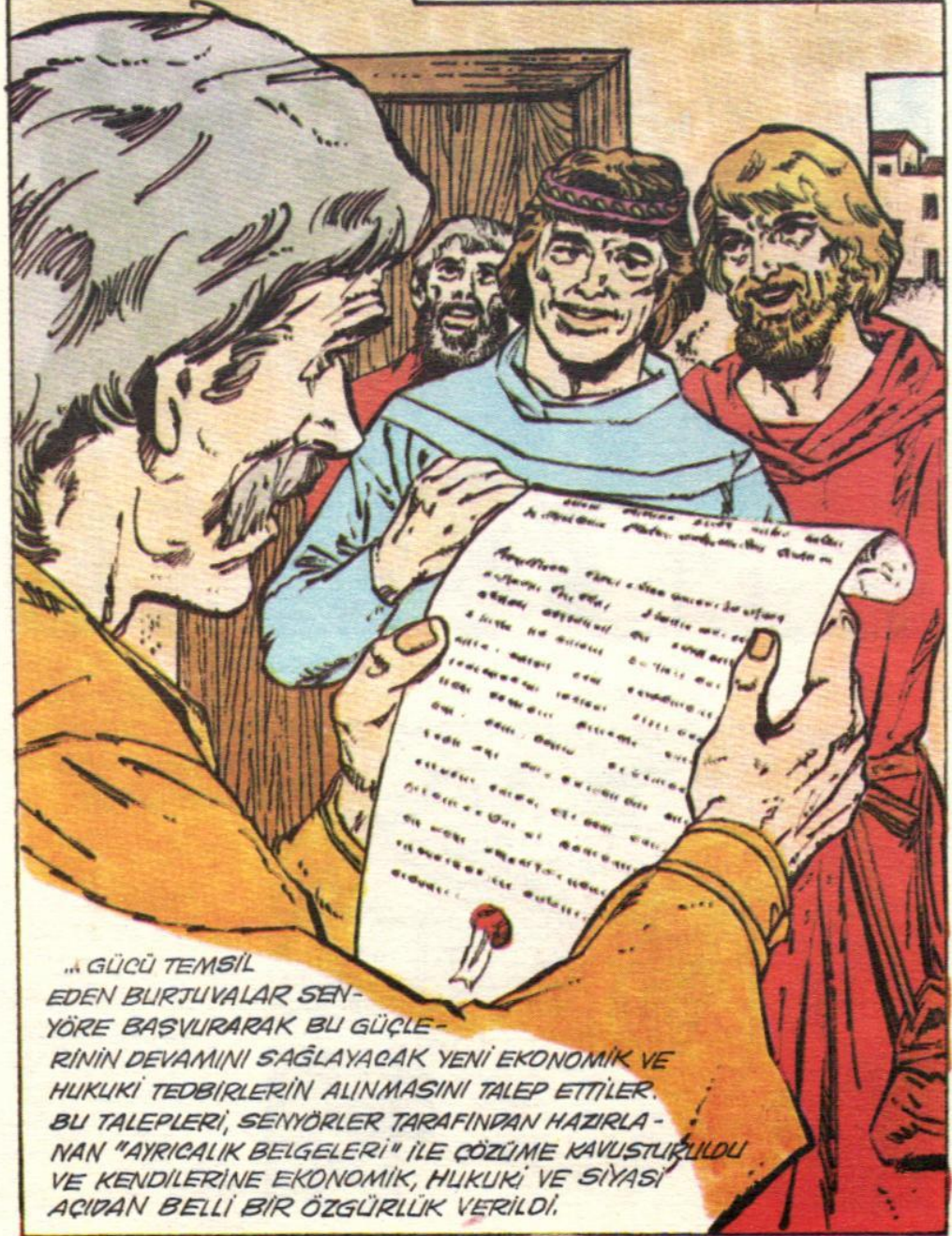

MİMARİYE "ROMAN" TARZININ HÂKİM OLDUĞU BU DÖNEMDE,
YARIM DAİRE BİÇİMİNDE KEMERLERİN VE TAŞ TONUZLARIN
KULLANILDIĞI
SAĞLAM YAPILAR
İNŞA EDİLDİ.

İTALYA VE GÜ-
NEY FRANSA'DA
ORTAYA ÇIKAN
BU YENİ YAPI TARZI
ZAMANLA BÜTÜN
HİRİSTİYAN AVRU-
PA'SINI ETKİLEDİ.
KİLİSELER BİZANS'
TA OLDUĞU GİBİ
FREŞKLERLE SÜS-
LENDİ..

EKONOMİK GELİŞMEYE PARALEL OLARAK TİCCAR VE ZANAATKÂRLARDAN OLUŞAN YENİ BİR BURJUVA SINIFI DOĞDU (BUR, ŞEHİR ANLAMINDADIR). EKONOMİK VE SOSYAL AÇIDAN ÖNEMLİ BİR....

... GÜCÜ TEMSİL
EDEN BURJUVALAR SEN-
YÖRE BAŞVURARAK BU GÜÇLE-
RİNİN DEVAMINI SAĞLAYACAK YENİ EKONOMİK VE
HUKUKİ TEDBİRLERİN ALINMASINI TALEP ETTİLER.
BU TALEPLERİ, SENYÖRLER TARAFINDAN HAZIRLA-
NAN "AYRICALIK BELGELERİ" İLE ÇÖZÜME KAVUSTURULDU
VE KENDİLERİNE EKONOMİK, HUKUKİ VE SİYASİ
AÇIDAN BELLİ BİR ÖZGÜRLÜK VERİLDİ.

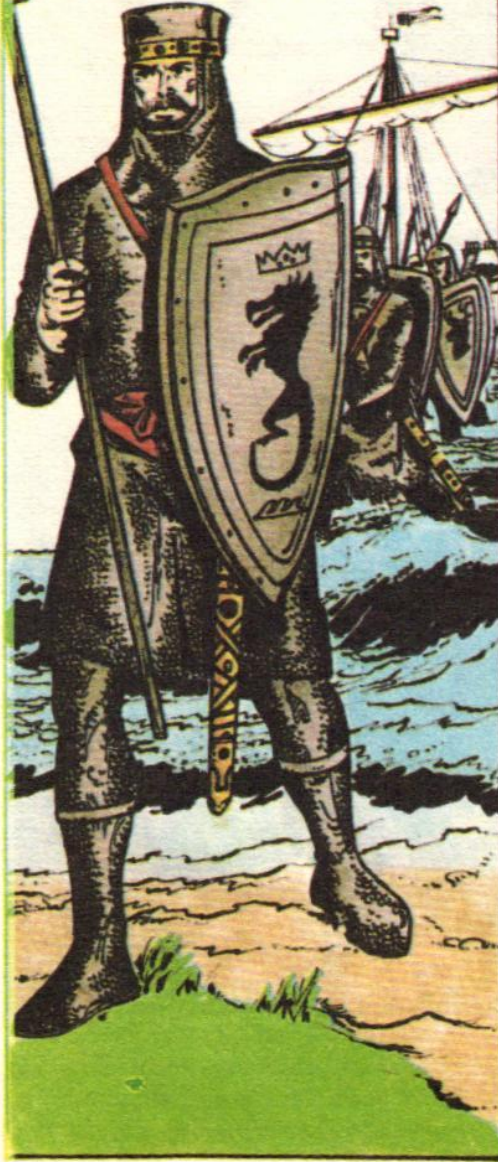
ANCAK BURJUVALARIN BU TALEPLERİNİN HER ZAMAN BARİŞÇI
YOLLARDAN ÇÖZÜME KAVUŞTURULDUĞU SÖYLENEMEZDİ. NİTEKİM
İSTEKLERİ ROMA-GERMEN İMPARATORU I. FREDERİK BARBAROS
(1152-1190) TARAFINDAN TEPKİYLE KARŞILANAN LOMBARDLAR
SAVAŞMAK ZORUNDA KALMIŞLAR VE KRALIN ORDUSUNU LEGNA-
NO'DA YENİLGİYE UGRAT-
MIŞLARDI (1176).

KUTSAL ROMA-GERMEN TAHTINI ELİNDE
BULLINDURAN HOHENSTAUFEN (HOHİNŞTAFIN)
HANEDANINDAN OLAN FREDERİK, SALTANATI
SÜRESİNCE PAPAĞIKLA MÜCADELE ETTİ.

411

ZAMANLA BUNLARA KRALLIKLAR
ARASINDA ÇIKAN ÇATIŞMALAR
DA EKLENDİ. GÜÇLÜ SENYÖRLE-
RİN KURMUŞ OLDUĞU YENİ YENİ
HANEDANLAR VASALLIK REJİMİ-
Nİ KIRARAK FEODAL ÇATIŞMA-
LARI, DEVLETLERARASI ÇATIŞ-
MALARA DÖNÜŞTÜRDÜLER.

42

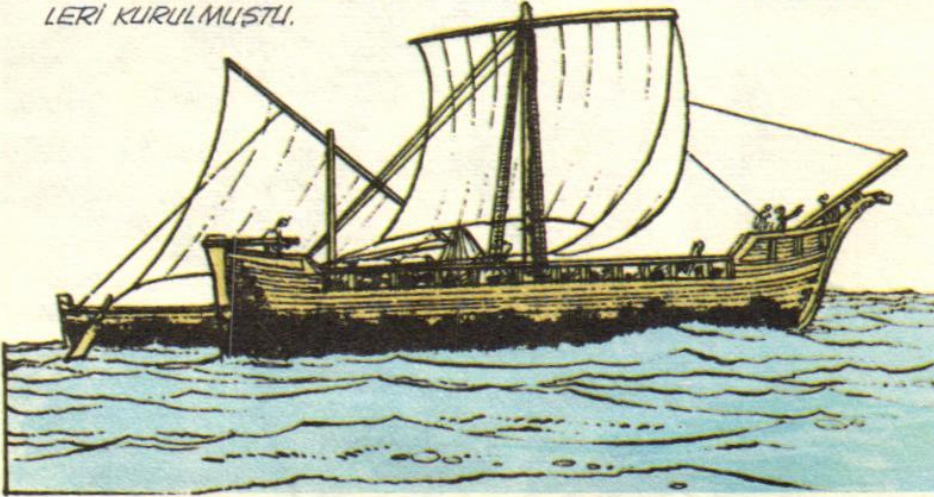

BU HANEDANLARDAN BİRİ,
ANTOLU (ANTU) KONTU II. HENRY
PLANTAGANET TARAFINDAN
KURULMUŞTU. VII. LOUIS (LII)'YE
BASKALDIRAN KONT, 1154'TE
İNGİLTERE TAHTINA GEÇEREK
KİLİSE VE FRANK KRALLIĞI
İLE UZUN BİR MÜCADELE DÖ-
NEMİNİ BAŞLATTI.

BU ARADA HIRİSTİYANLIK
AVRUPA'DA HIZLA GENİŞLEMeye
DEVAM EDİYORDU. DOĞUDA ÇOK-
TANRICILIĞI BENİMSEMIŞ OLAN
İSLAVLAR, GERMENLER ARASINDA
ERİYEREK YOK OLMUŞLAR...

... KUZeyDE İNGİLİZ VE FLAMAN TüCCARLAR GERMENLERLE
TİCARİ BİR REKABETE GİRMİŞLERDİ. İSPANYA'DA İSE NORMANLAR,
FRANSIZLAR VE PAPALIK DESTEĞİNDEKİ HIRİSTİYAN KRALLIKLAR TA-
RAFINDAN BAŞLATILAN FETİH HAREKETLERİ BAŞARIYLA SONUÇLANMIŞ,
AKDENİZ'DE VENEDİK, CENOVA, PİZA GİBİ İTALYAN TİCARET MERKEZ-
LERİ KURULMUŞTU.

BU ARADA XI. YÜZYILDA ARAP HALİ-
FELERİNİN YETKİLERİNİ DİNLE SINIRLA-
YAN SELÇUKLULAR ORTA ASYA'DAN
ANADOLU İÇLERİNE DOĞRU AKINLA-
RA BAŞLADILAR. BİZANS'IN ANA-
DOLU'DAKİ EGEMENLİĞİNE
BİR SON VEREREK...

... AVRUPA'YI TEHDİT EDEN BİR
GÜÇ HALİNE GELDİLER. HAC YOLU-
NUN TÜRKLERİN DENETİMİNE
GİRMESİ ÜZERİNE HİRİSTİYAN
AVRUPA TEŞA DÜSTÜ VE...

... KUTSAL
TOPRAKLARI
GERİ ALMAK
AMACIYLA
SEFER HAZIR-
LIKLARINA
BAŞLANDI.

FİLİSTİN'İ MÜSLÜMANLAR-
DAN GERİ ALMA FİKRİ DAHA
XI. YÜZYIL ORTALARINDA PA-
PA VII. GREGORIUS TARAFIN-
DAN ORTAYA ATILMIŞ, ANCAK
ROMA İLE KUTSAL ROMA-
GERMEN İMPARATORLUĞU
ARASINDAKİ ÇEKİŞME NEDE-
NİYLE DAHA İLERİ...

...BİR TARİHE BIRAKILMIŞTI.
1095'TE FRANSA'DA, CLERMONT (KLER-
MON)'DA TOPLANAN KONSİL SIRASINDA
PAPA II. URBANUS HIRİSTİYANLARDAN
ARALARINDAKİ ÇEKİŞMELERE BİR SON
VERMELERİNİ VE KUDÜS'ÜN FETHİ İÇİN
YOLA ÇIKMALARINI İSTEDİ.

KESİS PIERRE L'ERMITE (PIYER LERMIT), BERABERİNDE KASABA KASABA DOLAŞARAK TOPLADIĞI 50.000 KİŞİ OLDUĞU HALDE 1096 YILININ ORTALARINDA....

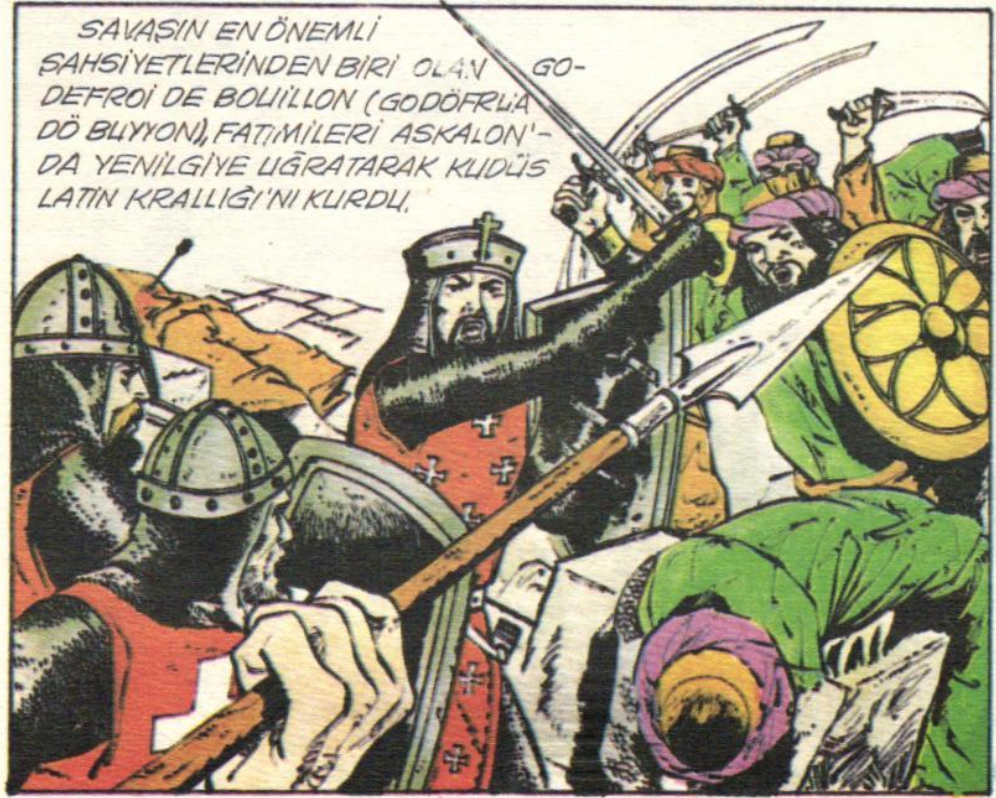

...BİZANS İMPARATORLUĞU'NUN BASKINTI VE ORTODOKS KİLİSESİNİN (1054'TE ROMA'DAN AYRILAN) MERKEZİ KONSTANTİNOPOLİS (İSTANBUL)'E VARDI. HALK, ÜSTÜ BAŞI PERSAN, AÇLIK VE YORGUNLUKTAN BİTAP DÜŞMÜŞ BU HEYECANLI KALABALIĞI SASKINLIK VE KUŞKULI DOLU GÖZLERLE İZLİYORDU. BU DÜZENSİZ VE GEREKLİ TEÇHİZATTAN YOKSUN KALABALIĞIN SELÇUKLU LARAKARŞI ZAFER ELDE ETMESİNDEN UMUTSUZ OLAN İMPARATOR I. ALEKSİOS, KENDİLERİNE GEREKEN YARDIMIN YAPILMASINI EMRETTİ.

ANCAK HAÇILAR NİKAİA'DA (İZNİK) SELÇUKLULAR
KARŞISINDA BÜYÜK BİR YENİLGİYE UĞRADILAR
VE İÇLERİNDEN PEK AZI İSTANBUL'A GERİ
DÖNEBİLDİ.

BLINLİN ÜZERİNE DÜZENLİ BİR ORDU HALİNDE YENİDEN TEŞKİ-
LATLANAN HAÇILAR, YANLARINDA PAPALIK TEMSİLCİSİ PİSKOPOS
ADHEMAR DE MONTEİL (ADEMAR DÖ MONTEY) OLDUĞU HALDE
1097'DE ANADOLU'YA AYAK BASTILAR. NİKAİA, DORYLEİON (ESKİ-
ŞEHİR CİVARI) VE ANTİOKHEİA'DA (ANTAKYA) SELÇUKLULARI YE-
NEN İ. BOHEMOND (NORMANDİYA KRALININ OĞLU) ANTİOKHEİA'DA
BİR PRENSLİK KURDU. İ. BAUDOUİN (BODUİN) TARAFINDAN
DA URFA KONTLUĞU KURULDU.

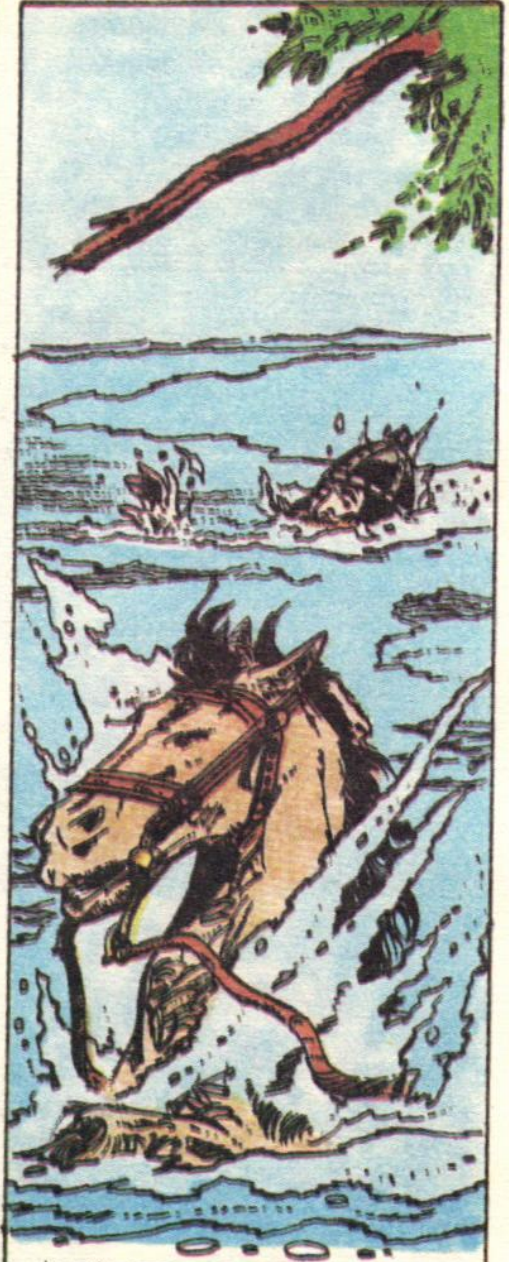

LİRFİA'NIN 1144'TE MÜSLÜMANLARCA GERİ ALINMASI,
YENİ BİR HAÇLI SEFERİNE YOL AÇTI. BOURGOGNE RAHİBİ
BERNARD'IN (BERNAR) DAVETİNİ KIRIMAYARAK SAVAŞA
KATILAN ALMAN İMPARATORU III. KONRAD İLE FRANSA
KRALI VII. LOUIS (LUI) SEFERİ BİRLİKTE BAŞLATTILAR.
1148'DE DAMAS'I ALMAK İÇİN DÜZENLEDİKLERİ SAL-
DIRI SONLUQSUZ KALDI.

MİSİR'İN MUSUL EMİRLİ-
ĞİNE BAĞLANMASIYLA DU-
RUMLARI DAHA DA KÖTÜLEŞ-
Tİ. DAMAS VE HALEP'İ ALAN
MUSUL EMİRİ SELAHADDİN
EYÜBİ 1187'DE KUDÜS'Ü
KENDİ TOPRAKLARINA
KATTI.

BUNUN ÜZERİNE YAŞLI GER-
MEN İMPARATORLU I. FREDE-
RIK BARBAROS, FRANSA KRA-
LI PHILIPPE AUGUSTE (FİLİP
OGÜST) VE İNGİLTERE KRALI
RICHARD (ARSLAN YÜREKLİ
RİSAR) KOMUTASINDA ÜÇÜN-
CÜ HAÇLI SEFERİ BAŞLADI.
ANADOLU'YA İLK AYAK BASAN
I. FREDERİK'İN AKINTIYA KAPI-
LARAK BOĞULMASI ÜZERİNE
ORDUSU DAĞIL-
DI. FİLİP
OGÜST
AKKA'DA
KARAYA
ÇIKTI.

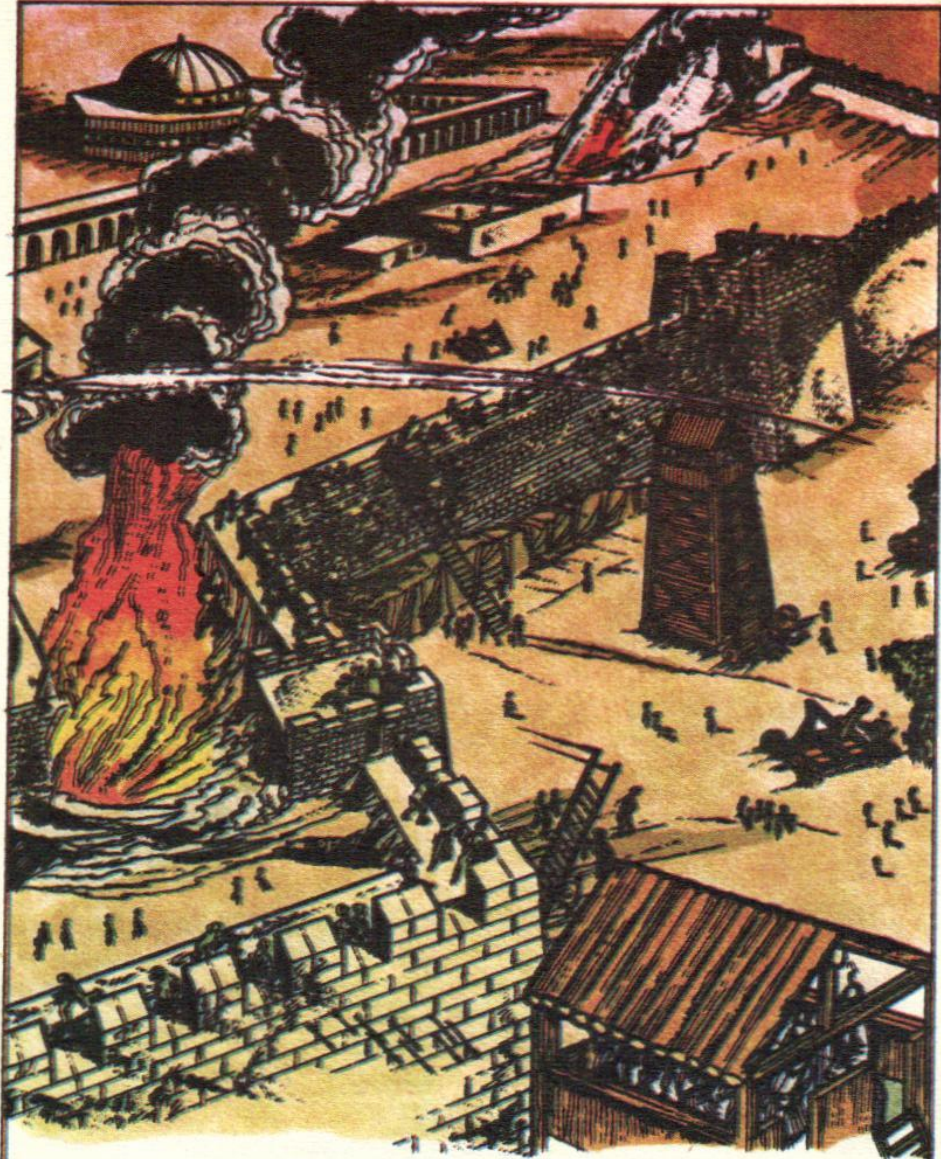
İNGİLTERE KRALI İSE BİR FIR-
TINAYA YAKALANARAK BİZANS'
IN KOLONİSİ DÜRLÜMLÜNDÜ
OLAN KIBRIS'A SİĞİNMAK ZO-
RUNDA KALDI.

1192'DE ARSLAN YÜREKLİ RİSAR İLE SELAHADDİN EYYUBİ ARASINDA BİR ANLASMA İMZALANDI. BUNA GÖRE FLİSTİN SAHİLLERİ HAÇLILARA GERİ VERİLİYOR, KUDÜS DAHİL OLMAK ÜZERE, İÇ KISIMLAR TÜRKLERDE KALİYORDU. KUTSAL TOPRAKLARIN HER İKİ TOPLUM TARAFINDAN DA ZİYARETİ SERBESTTİ. PAPA III. INNOCENTİUS'UN ÇAĞRISI ÜZERİNE YENİDEN HAREKETE GEÇEN HAÇLILAR, GÜÇLÜ BİR DONANIMAYA SAHİP OLAN VE...

...SAVAŞA SİRF İSTANBUL'LI ZAPTETME EMELİYLE KATILMIŞ OLAN VENE-
DİKLİLERİN BASKISI SONUÇU FİLİSTİNE
MISIR ÜZERİNDEN GİTMekten VAZGE-
ÇEREK BİZANS ÜSTÜNE YÜRÜDÜLER.

51

AMAÇ KUTSAL TOPRAKLARI MÜSLÜMANLARDAN GERİ ALMAKTAN ÇIKMIŞ, BİZANS'I ELE GEÇİRME FİKRİNE DÖNÜŞMÜŞTÜ. 1204 YILINDA MEYDANA GELEN KANLI BİR SAVAŞ SONUNDA BAŞKENT LATİNLERİN ELİNE GEÇTİ VE KOMUTAN BALDOLUİN DE FLANDRES (BODUİN DÖ FLANDR) YÖNETİMİNDE BİR LATİN İMPARATORLUĞU KURULDI. LİMAN VE ADALAR VENEDİKLİLERİN ELİNE GEÇTİ.

-52

BU ARADA BİZANSLILAR NİKAİA'DA KÜÇÜK BİR KRALLIK KURMUŞ BULUNUYORLARDI. BİZANS'TA ÇIKAN TAHT KAVGALARINDAN YARARLANARAK, CENEVİZLİLERİN DE YARDIMIYLA ESKİ BAŞKENTLERİNİ GERİ ALMAK ÜZERE HAREKETE GEÇTİLER. ŞEHİR 1261'DE BİZANSLILARCA GERİ ALINDI VE...

... 57 YIL SÜREN LATİN İMPARATORLUĞU SONA ERDİ. SURIYE'DE BULUNAN IX. LOUIS (LUI) KISA BİR SÜRE SONRA SEKİZİNCİ VE SONUNCU HAÇLI SEFERİNİ BAŞLATARAK TUNUS'TA KARAYA ÇIKTI. ANCAK KUŞATMA SİRASINDA ÇIKAN Veba SALGININDAN KURTULAMAYARAK SURLARIN DİBİNDE HAYATA VEDA ETTİ (1270).

54

KUTSAL TOPRAKLAR 20 YIL
SONRA TÜRKLERİN ELİNE GEÇTİ.
TÜRKLERİN BATIYA DOĞRU YE-
Nİ AKINLAR DÜZENLEMEMELE-
RİNİN TEK NEDENİ, DOĞU
SINIRLARININ...

... BU YÜZYILIN BASINDA RUSYA'-
DAN ÇİN'E, SİBİRYA'DAN İRAN'A
VE HİNDİSTAN'IN KUZEYİNE KA-
DAR UZANAN DEV BİR İMPARA-
TORLUK KURMUŞ OLAN CENGİZ
HAN TARAFINDAN TEHDİT
EDİLMESİYDİ.

HAÇLI SEFERLERİ
ASIL AMACINA ULAŞ-
MADAN SONA ERDİ.
BUNUN SONUCUNDA
DEREBEYLİK ZAYIF-
LARKEN....

KRALLIKLAR GÜÇ KAZANDI. AVRU-
PA'DA VENEDİK, CENOVA, PİZA GİBİ
TİCARET MERKEZLERİ KURULDU.
ANCAK ASIL BÜYÜK GELİŞME,
ORTAÇAĞ KAPALI TOPLUMUNUN
DIŞA AÇILMASIYDI.

DÖNEMİN KRONOLOJİK GELİŞİMİ

IX. YÜZYIL

Avrupa bu yüzyılda yeniden, bu kez kuzeyden Normanlar, güneyden Sarasinler, doğudan ise İslavlar ve Macarlarca istila edildi.

840

Norman asıllı bir kavim olan Norveçliler, İrlanda'nın büyük bir bölümünü ve Anglo-Sakson krallıklarını ele geçirerek Britanya adalarının fethine giriştiler. Zaman zaman aynı amaçla adaya gelmiş olan Danimarkalılarla da savaşmak zorunda kalıyorlardı.

843

Karolenj İmparatorluğu, bu tarihte imzalanan Verdün Antlaşması ile Şarlman'ın torunları arasında pay edildi.

846

Balear adalarını ve Korsika'yı ellerine geçirmiş olan Sarasinler, Hristiyan sahil kentlerine akınlar düzenlemeye başladılar.

870-871

İzlanda, Norveçliler tarafından istila edilmeye başlandı. Devrin en önemli Anglo-Sakson krallıklarından biri olan Wessex (Ves-seks) tahtına geçen Büyük Alfred Normanları kuzeye sürmeyi başardı.

885-886

Paris'i kuşatan Normanlar yavaş yavaş Aşağı Seine (Sen) bölge-

sine yerleşmeye başladılar ve bölge bu tarihten sonra Normandiya adını aldı.

902

Sicilya bütünüyle Sarasinlerin eline geçti.

911

Normanlar, şefleri Rollon komutasında Rouen (Ruen)'i zaptettiller. Bunun üzerine Normandiya'nın idaresi Fransa kralı III. Charles (Şarl) tarafından kendisine dük unvanı verilen Rollon'a bırakıldı. Karolenjler hanedanının Germanyadaki egemenliği sona erdi. Suab, Bavyera, Frankoni ve Loren grandükalıkları Frankonili Konrad'ı kral seçtiler.

936

Germany tahtına bu tarihte I. Otto (Büyük) geçti. 955'te Otto tarafından Lechfeld (Leşfeld) Savaşı'nda yenilgiye uğratılan Macarlar, Orta Tuna bölgesine yerleştiler.

962

Lombardiya Krallığı'nı kendi topraklarına katan I. Otto, Papa XII. Johannes (Yohannes) tarafından Roma'da imparator ilan edildi. Böylece Kutsal Roma-Germen İmparatorluğu kurulmuş oldu.

980

Süed prensi Vladimir, Ladoga Gölü'nden Karadeniz'e uzanan bir imparatorluğun merkezi haline gelen Kiev'e yerleşti.

985

Norveçli kâşif Kızıl Erik İzlanda'dan Grönland'a doğru uzanan bir yolculuğa çıktı.

987

Fransa kralı V.Louis'nin (Lui) ölümüyle birlikte Karolenjler hanedanı da sona erdi. Soylular krallığa Hugues Capet (Hüg Kape)'yi getirdiler.

992

Kızıl Erik'in oğlu Leiv, Labrador sahillerini izleyerek Kuzey Amerika kıtasındaki, bugünkü Newfoundland (Niuvfaundlend) adasına ulaştı.

1016

Şefleri Knud komutasında Danimarkalılar tarafından fethedilen İngiltere, Danimarka ve Norveç'ten oluşan büyük bir İskandinav devletine dahil edildi.

1024

Germanya krallığına seçilen II. Konrad, 1027'de Kutsal Roma-Germen İmparatoru ilan edildi. Papalıkla krallık arasındaki çekişmelerin başlangıcı bu döneme rastlar.

1035

İngiltere, Knud'un ölümüyle birlikte Danimarka'dan ayrıldı.

1053

Sicilya'yı Sarasinlerden geri alan Norman şövalyesi Robert Guiscard (Rober Giskar) Napoli'de, daha sonra İki-Sicilya Krallığı adını alacak olan, bir krallık kurdu.

1054

Doğu ve Batı Hristiyan kiliseleri arasındaki görüş ayrılıkları Ortodoks Kilisesi'nin Roma Katolik Kilisesi'nden ayrılmasıyla sonuçlandı. 1056'da Kutsal Roma-Germen İmparatorluğu tahtına çıkan IV. Heinrich (Haynrih) ile Papalık arasında uzun ve korkunç bir mücadele başladı.

1066

Normandiya dükü Guillaume (Giyom), İngiltere tahtını ele geçirmek amacıyla ülkeyi istila etti ve Hastings'de kazandığı büyük zaferden sonra başkent Londra olmak üzere krallığını ilan etti.

1076-1077

Kutsal Roma-Germen imparatoru IV. Heinrich, Alman piskoposlardan oluşan bir Sinod meclisinde 1073'te papalığa seçilen VII. Gregorius'un bu görevden alınması yolunda bir karar çıkartması üzerine Papa tarafından afaroza cezalandırıldı. Soyluların Papa'nın yanında yer alması üzerine kendisinden af dilediyse de çekişme bir süre daha devam etti.

1078

Kudüs'ü istila eden Selçuklular kısa bir süre sonra Filistin ve Suriye'yi ellerine geçirdiler. Papalıkla İmparator arasında devam eden mücadeleler IV. Heinrich'in 1080'de Roma'yı fethiyle sonuçlandı.

1085-1086

Vizigotların eski başkenti Toledo, Kastilya kralı VI. Alfonso tarafından Araplardan geri alındı. Kuzey Afrika'dan yola çıkan Eyyubiler İspanya'yı istila ettiler. Selahaddin Eyyubi VI. Alfonso'yu Sagraja'da yendi.

1095-1099

Papa II. Urbanus'un Clermont (Klermon) konsilinde yaptığı çağrı üzerine keşiş Pierre L'Ermite (Piyer Lermite) önderliğinde yola çıkan kalabalık bir halk topluluğu, büyük bir yenilgiye uğradı. Ertesi yıl yola çıkan ilk düzenli Haçlı ordusu, 1097'de Konstantinopolis'e (İstanbul) varmayı başardı. Küçük Asya (1097), Suriye (1098) ve Kudüs'ü (1099) ele geçiren Haçlılar tarafından bölgede şövalye Godefroi de Bouillon (Godfrua dö Buyyon) idaresinde Kudüs Latin Krallığı kuruldu.

1122

Worms Konkordatosu'nun imzalanmasıyla birlikte Papalıkla V. Heinrich arasındaki anlaşmazlıklar sona erdi.

1138

Suab asıllı Konrad'ın Kutsal Roma-Germen imparatoru seçilme-

siyle birlikte Hohenstaufen (Hohınştafın) hanedanı devri başladı. Bir yıl sonra Fransa tahtına VII. Louis (Lui) geçti.

1139

Portekiz krallığına seçilen I. Alfonso, Kastilya Krallığı'ndan ayrılarak bağımsızlığını ilan etti ve onunla birlikte 1383 yılına kadar sürecek olan Bourgogne (Burgoyın) hanedanı iktidar oldu.

1147-1149

Edessa (Urfa) Kontluğu'nun Türkler tarafından fethi (1144) üzerine Alman imparatoru III. Konrad ve Fransa kralı VII. Louis (Lui) başkanlığında ikinci Haçlı seferi başladı. Filistin'e doğru yola çıkan iki ordu, ortak bir savunmaya girememeleri nedeniyle Küçük Asya ve Suriye'de (1148) kolaylıkla yenik düştüler.

1152-1154

Kutsal Roma-Germen tahtına bu kez Frederik Barbaros (Friedrich Barbarossa) seçildi. Bir Fransız asilzadesi olan Henri Plantagenet (Hanri Plantaganet) II. Henry adıyla İngiltere krallığına getirildi.

1176

Aralarında bir birlik oluşturan Lombardiya siteleri, Papa III. Alexander desteğinde ayaklanarak Legnano'da meydana gelen savaşta İmparatoru yendiler.

1180

Fransa'da krallık rejiminin güç kazanmasında büyük rolü olan Philippe Augüste (Filip Ogüst), Plantagenet sülalesi ile yaptığı uzun ve yorucu mücadeleyi kazanarak Fransa kralı oldu.

1189-1192

Babasından sonra İngiltere tahtına Arslan Yürekli Rişar (Richard) geçti (1189). Haçlılar, Kudüs'ün Selahaddin Eyyubi'nin egemenliğine girmesi üzerine, başlarında Frederik Barbaros

(1190'da Küçük Asya'da öldü), Fransa kralı Filip Ogüst ve İngiltere kralı Arslan Yürekli Rişar olmak üzere harekete geçtiler. Ancak Selahaddin Eyyubi ile bir anlaşma imzalayarak şehri almadan geri döndüler.

1197

Bu tarihte Sicilya krallığına getirilen II. Frederik (Friedrich), 1220'de imparator ilan edildi.

1202-1206

Papa III. Innocentius'un çağrısı üzerine yeniden yola çıkan Haçlılar, Kudüs yerine Bizans'ı fethederek burada bir Latin İmparatorluğu kurdular (1204).

1212-1215

Kastilya kralı VIII. Alfonso, Avrupalı soyluların ve kralların desteğiyle Müslümanlara karşı büyük bir zafer elde etti. İngiltere kralı Yurtsuz John (Con) Fransa'daki topraklarını geri almak istedi ancak Bouvines (Buvin) Savaşı'nda yenik düştü (1214). Bundan yararlanmak isteyen soylular krala "**Magna Karta**" adlı bir sözleşme imzalatarak onun yetkilerini sınırlama yoluna gittiler. Onun 1216'da ölümüyle tahta oğlu III. Henry geçti.

1217-1221

Macar kralı II. Andras komutasında başlayan beşinci Haçlı seferi bozgunla sonuçlandı.

1226-1229

1226 yılında Fransa tahtına IX. Louis (1226-1236) geçti. Papa tarafından afaroz edilmiş olan imparator II. Friedrich (Frederik) altıncı Haçlı seferini başlattı. 1229'da Kudüs'ü aldı ancak daha sonra askeri nedenlerden ötürü geri dönmek zorunda kaldı.

1248-1249

Yedinci Haçlı seferini yöneten Fransa kralı IX. Louis Mısır'da esir düştü ve yüklü bir fidye karşılığında serbest bırakıldı.

1250-1252

II. Frederik'in ölümü üzerine bir iktidar boşluğu doğdu. 1252'de Kastilya tahtına daha sonra **"Astronomi Cetvelleri"** adıyla anılan bir çalışma yayınlayacak olan X. Alfonso geçti.

1285

İngiltere kralı III. Henry ile IX. Louis arasında imzalanan Paris Anlaşması ile Kapatienlerle Plantagenetler arasındaki anlaşmazlıklar sona erdi. İngiltere'de soylular krala **"Oxford Hükümleri"** adlı sözleşmeyi kabul ettirerek devamlı bir meclisin iktidara ortak olmasını sağladılar.

1265

İngiltere'de Leicester (Layçester) kontu Simon de Montfort (Simon dö Monfor) verdiği sözleri yerine getirmediği gerekçeyle krala isyan etti ve ilk kez bir parlamento toplandı.

1270-1272

Sekizinci Haçlı seferini yöneten Fransa kralı IX. Louis Tunus önlerinde vebaya yenik düştü. Babasından sonra İngiltere tahtına geçen I. Edward devrinde parlamento toplantılarına devam edildi. Ertesi yıl (1273) Rudolf von Habsburg imparator ilan edildi.

1285

Bu tarihte Fransa tahtına IV. Philippe (Güzel Filip) geçti.

1291

Türkler Hristiyanları Suriye'den çıkartarak onlara ait şehirleri ellerine geçirdiler.

1296

Güzel Filip ile Papa VIII. Bonifacius'un araları açıldı. Papa, Kral tarafından tutuklanarak yerine Avignon (Avinyon)'da bir piskoposluk kurmuş olan V. Clemens (Klemens) getirildi.

**RESİMLERLE İNSANLIK
TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ**
GELECEK SAYI:
**TİCARET VE ŞEHİRLEŞME
DÖNEMİ**

**BAYİNİZDEN
ŞİMDİDEN AYIRTINIZ**